

**BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET
KŐBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT
ALPOLGÁRMESTERE**

Tárgy: A KMOP-3.3.3.-11. kódszámú,
'Megújuló energiahordozó-felhasználás
növelése' című pályázati felhíváson való
részvétel

Tisztelt Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság!

Az Új Széchenyi Terv keretében meghirdetésre került a KMOP-3.3.3.-11. kódszámú,
'Megújuló energiahordozó-felhasználás növelése' című pályázati konstrukció (pályázati
felhívást lásd: 1. melléklet).

A pályázat benyújtási határideje 2011. szeptember 2.

A megpályázható maximális összeg: minimum 3 millió, maximum 100 millió Ft lehet

A támogatási intenzitás maximum 85%.

A pályázattal kapcsolatban több egyeztetésre is sor került Radványi Gábor és Weeber Tibor
alpolgármesterek, a pályázatíró cégek és a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. munkatársai,
valamint a Főépítési és Fejlesztési Iroda részvételével. Az első és legfontosabb kérdés a
pályázaton induló intézmény meghatározása volt.

**Azon intézmények áttekintése, amelyek indulhatnak a KMOP-2011-3.3.3. pályázati
kiíráson:**

***Csak napelem kihelyezése (annak érdekében, hogy a korábbi nyertes intézményekben
komplex felújítás menjen végbe):***

- Harmat Ált. Isk.
- Zsivaj Óvoda
- Gépmadár Óvoda
- Szervátiusz Jenő Ált. Isk.
- Zeneiskola
- Fekete István Ált. Isk.

***Napkollektor (használati melegvíz, továbbiakban HMV) és napelem kihelyezése együtt
(csak azon intézményekben, ahol nincs nyári leállás):***

- Harmat Ált. Isk.
- Zsivaj Óvoda
- Gépmadár Óvoda
- Szervátiusz Jenő Ált. Isk.
- Zeneiskola
- Fekete István Ált. Isk.
- Csodapók Óvoda – Napsugár
- Kápolna téri Ált. Isk.
- Gyöngyike Óvoda
- Bóbita Óvoda
- Csupa Csoda Óvoda
- Gesztenye Óvoda
- Hárslevelű Óvoda
- Komplex Ált. Isk.
- Kertvárosi Ált. Isk.
- Ihász u. (Sportközpont)
- Újhegyi uszoda

Ezek közül azon óvodáknak és iskoláknak, ahol nyári leállással kell számolni, a technológia kihasználatlansága, és a rendszerleállás következtében való meghibásodások valószínűsége miatt napkollektorra nem érdemes pályázni. Így napkollektor kihelyezésére az Újhegyi uszoda és az Ihász utcai Sportközpont alkalmas.

A megbeszéléseken az alábbiak kerültek rögzítésre:

- A nyári leállással érintett intézmények napkollektorra ne adjanak be pályázatot, mivel a technológia kihasználatlan marad és meghibásodik.
- **Az Újhegyi uszoda nem rendelkezik termálkúttal, a víz melegített, tehát a kollektoros rendszer telepítése mindenképpen hasznos, és jelentős költségmegtakarítást eredményez.**
- A Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. összegyűjtötte a listázott intézmények energiafelhasználási adatait és átadta az Aditus Zrt. munkatársainak.
- Az Aditus Zrt. munkatársai a napelemes és a napkollektoros rendszer előzetes lekérdezőjét átadta a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt.-nek, melyet kitöltve 2011. 04. 22.-megküldött
- Az így megismert műszaki és egyéb adatok alapján az Aditus Zrt. az Önkormányzattal közösen javaslatot tett a pályázatba lehetségesen bekerülő intézményekről.

Több körös szűrés eredményeképpen végül az Újhegyi uszoda felel meg teljes körűen a pályázati feltételeknek, valamint a legnagyobb megtakarítás is ennek az intézménynek a korszerűsítésével érhető el.

Az intézmény kiválasztása után az ADITUS Zrt. előzetes számításokat végzett a szükségesen elhelyezendő napkollektorok számára, illetve a korszerűsítést követő várható megtérülésekre:

Az uszodában működő medencék mérete:

<u>Benti:</u>	<u>Kinti</u> (csak nyári időszakban üzemel)
- 25x16x2 m	- 25x8,5x1,4 m
- 16x5x0,8 m	- 5x5x0,4 m

A projektjavaslat szerint az uszodavíz felmelegítését, valamint a zuhanyzóban használt HMV előállítását napkollektorok felszerelésével kívánják megoldani.

A fedett medencék fűtésére tervezett napkollektor rendszerek kialakítására alkalmazott „ököltszabály” szerint a vízfelület felének területével megegyező napkollektor felület képes biztosítani a szükséges meleg vizet.

Tehát:

- 400 nm
  - 80 nm
  - 212,5 nm
  - 25 nm
- $\Sigma = 717,5 \text{ nm}$

A fenti elv szerint az ehhez szükséges melegvizet ~360 nm napkollektor képes biztosítani. Amennyiben a rendelkezésre álló 400 nm hasznosítható tetőfelület teljes egészében napkollektorokkal befedésre kerül, a fennmaradó 40 nm zuhanyzóban szükséges melegvíz-igény biztosítását vagy ráségítését szolgálja.

A költségek tekintetében a 400 nm napkollektor-felület hozzávetőlegesen (a maximális 270 eFt/nm átlagos árral számolva) **108 millió forint beruházási költséget jelent.**

Fontos, hogy ez a kalkuláció a maximális fajlagos költséggel számolva készült, a piaci árak ismeretében. Ezért mindez várhatóan jelentősen kevesebb lesz, kb. 90 millió forint.

Ebből következőleg a pályázat egyéb költségei (úgy mint tervezés, Megvalósíthatósági Tanulmány, közbeszerzés, műszaki ellenőr, projektmenedzsment, tájékoztatás) is bőven befér a **118 millió forintos optimális projektméretbe** (ebben az esetben a támogatási összeg 100 millió forintban kerül maximalizálásra, a kötelező 15%-os önrész biztosítása mellett). Ezek az egyéb projektköltségek nagyságrendileg körülbelül 10-15 millió forintot fognak jelenteni.

A Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. tájékoztatása szerint a **napkollektorok kihelyezését megelőzően szükséges az uszoda tetejének hőszigetelése, melynek költsége ~ 6 millió Ft.** Ez az összeg a pályázat nem elszámolható költségét képezi, viszont elengedhetetlen feltétele a projekt megvalósításának, ezért ezt a költséget Önkormányzatunknak finanszíroznia szükséges.

Az Aditus Zrt.-vel és a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt.-vel történt legutóbbi egyeztetés alkalmával az alábbiak szerint pontosodtak a költségek:

- **A projekt várható összköltsége: ~ 110 millió Ft**
- **Melyből a megpályázandó támogatás összege: ~ 96 millió Ft**
- **Szükséges önrész összege: ~ 14 millió Ft**
- **Járulékos költségek: ~ 6 millió Ft**
- **Önkormányzati hozzájárulás összesen: ~ 20 millió Ft (max. 25 millió Ft)**

A pontos összegek a pályázat költségvetésének összeállítása után, az augusztusi testületi ülésen kerülnek ismertetésre.

Megjegyzés: A pályázat írója a 2009. június 29-én megkötött keretszerződés alapján került kiválasztásra. A pályázati író céget az alábbiakban feltüntetett táblázatban szereplő díjak illetik meg, melyek közül a közbeszerzési eljárás eredményének megfelelően a pályázat előkészítési költsége a pályázat bírálatának eredményétől függetlenül kifizetésre kerül, amennyiben a pályázatot befogadják, tehát a formai ellenőrzésnek megfelel. Sikerdíj nyertes pályázat után kerül kifizetésre, összege a pályázat terhére nem számolható el.

1.) Projekt előkészítésért és pályázati írásért kért ellenszolgáltatás (az adott projekt igényelt támogatásához viszonyítva, nettó %-ban meghatározva)	0,9 %
2.) Nyertes pályázat esetén a sikerességért nyújtott ellenszolgáltatás (jutalék) (elnyert támogatás mértékéhez viszonyítva nettó %-ban, sávosan meghatározva) 50 millió forint elnyert támogatásig	0,1 %
3.) Nyertes pályázat esetén a sikerességért nyújtott ellenszolgáltatás (jutalék) (elnyert támogatás mértékéhez viszonyítva nettó %-ban, sávosan	3,0 %

meghatározva) 50-100 millió forint között elnyert támogatásig	
4.) Nyertes pályázat esetén a sikerességért nyújtott ellenszolgáltatás (jutalék) (elnyert támogatás mértékéhez viszonyítva nettó %-ban, sávosan meghatározva) 100-500 millió forint között elnyert támogatásig	5,0%
5.) Projektmenedzsment bonyolításáért számítandó ellenérték (elnyert támogatás mértékéhez viszonyítva nettó %-ban meghatározva)	1,5%

A fentiekben részletezett, a pályázatíró cégek részére fizetendő költségek pontos összege a pályázati költségvetés végleges összeállítását követően kerülhet csak kiszámításra, ezért a költségek biztosításával kapcsolatos döntések csak egy későbbi képviselő-testületi ülésen szülehetnek meg.

A pályázat önrésze a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Önkormányzat 2011. évi költségvetéséről szóló 6/2011. (II. 18.) önkormányzati rendelet 15. mellékletének fejlesztési célú céltartalékok Pályázatok önrésze soráról kerül finanszírozásra.

A projekt megvalósításához szükséges járulékos költségek fedezetéül a Képviselő-testület működési célú általános tartaléka szolgál.

A támogatás utófinanszírozással történik, ezért a pályázat teljes összköltségét az Önkormányzat 2012. évi költségvetésébe betervezni szükséges.

HATÁROZATI JAVASLATOK

1. A Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság tudomásul veszi a tájékoztatóban foglaltakat és javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a KMOP 3.3.3.-11 kódszámú, 'Megújuló energiahordozó-felhasználás növelése' című konstrukcióra pályázat kerüljön benyújtásra az Újhegyi uszoda energetikai korszerűsítése céljából.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester,
a kerületfejlesztési szakterületért és külső
kapcsolatokért felelős alpolgármester
Végrehajtásért felelős: jegyző
Végrehajtás előkészítéséért felelős: Főépítészeti és Fejlesztési Iroda vezetője
Gazdasági és Pénzügyi Iroda vezetője

2. A Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a KMOP 3.3.3.-11 kódszámú, 'Megújuló energiahordozó-felhasználás növelése' című konstrukcióra benyújtandó pályázati dokumentáció összeállításával, és nyertes pályázat esetén a projektmenedzsment feladatok ellátásával az Aditus Zrt.-t bízta meg.

Határidő:

azonnal

Felelős:

polgármester,
a kerületfejlesztési szakterületért és külső
kapcsolatokért felelős alpolgármester

Végrehajtásért felelős:

jegyző

Végrehajtás előkészítéséért felelős:

Főépítési és Fejlesztési Iroda vezetője
Gazdasági és Pénzügyi Iroda vezetője

Budapest, 2011. május 20.

Radványi Gábor

Törvényességi szempontból látta:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

SZÉCHENYI TERV

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a

Közép-Magyarországi Operatív Program

Megújuló energiahordozó-felhasználás növelése

című

konstrukcióhoz

Kódszám: KMOP-3.3.3.-11.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg

Tartalom

A. A TÁMOGATÁS CÉLJA ÉS HÁTTERE	4
A1. Alapvető cél és háttér-információ	4
A2. Rendelkezésre álló forrás	5
B. PÁLYÁZÓK KÖRE	5
B1. Jogi forma.....	5
B2. Székhely	6
B3. Iparág.....	6
C. A PÁLYÁZAT TARTALMA	7
C1. Támogatható tevékenységek köre.....	7
C1.1. Önállóan támogatható tevékenységek köre	7
C1.2. Önállóan nem támogatott, kötelezően megvalósítandó tevékenységek.....	16
C2. Nem támogatható tevékenységek köre.....	16
C3. Elszámolható költségek köre.....	17
C4. Nem elszámolható költségek köre.....	23
C6. Fenntartási kötelezettség általános előírásai, a projekt lezárása	23
C7. A projekt tartalmára vonatkozó speciális előírások.....	23
C7.1. Projekt iparági szűkítése	23
C7.2. Projekt területi korlátozása.....	23
C7.3. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek:.....	24
C.7.4. Speciális nyilatkozatok	24
C8. Speciális kizáró okok	24
C8.1. A pályázó személyére vonatkozó speciális kizáró okok	24
C8.2. A projektre vonatkozó speciális kizáró okok	25
C8.3. Egyéb korlátozások a projekt tartalmával kapcsolatban.....	25
D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK	27
D1. Támogatás formája és szabályrendszere.....	27
D2. Támogatás mértéke.....	30
D3. Támogatás összege.....	31
D4. Az önrész összetétele.....	31
D5. Biztosítékok köre	31
D6. Előleg igénylése	31
E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	32
E1. Monitoring mutatók	45
F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	48
F1. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje.....	48
F2. Vonatkozó jogszabályok indikatív listája (az Általános Pályázati Útmutatóval összhangban)	50
F3. Fogalomjegyzék.....	51
F4. A pályázati felhívás mellékletei	54

A Pályázati Felhívás elválaszthatatlan része a Pályázati Útmutató a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében megjelent Pályázati Felhívásokhoz – 2011-01. számú verzió c. dokumentum (a továbbiakban: Pályázati Útmutató c. dokumentum), mely a Projekt adatlappal együtt tartalmazza a pályázat/projektjavaslat elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Pályázati Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az Pályázati Útmutató c. dokumentumban megfogalmazott általános előírásoktól, és az eltérés tényére kifejezett hivatkozás történik, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt pályázók figyelmét, hogy a Pályázati Felhívás, valamint a Pályázati Útmutató, illetve ezek dokumentumai esetén a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (továbbiakban: NFÜ) a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.ujszecsenyiterv.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket! A beadás előtt ellenőrizték, hogy a pályázati dokumentumokat a honlapon megadott sablonoknak megfelelően állították össze, mert az ettől való (akár formai, akár tartalmi) eltérés esetén a pályázat elutasításra kerülhet.

Magyarország energiakitettsége ellen sokat tehetünk. Az Új Széchenyi Terv e pályázatának általános célja a környezetünket kevésbé terhelő, megújuló energia alapú energiatermelés elterjesztése, a megújuló energiaforrásokon alapuló hő- és villamos energia szerepének növelése, és ezen keresztül a széndioxid-kibocsátás csökkentése. Kiemelt célkitűzés a környezeti szempontok érvényesítése a gazdasági fejlődésben. Ennek egyik feltétele a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználása, a társadalom és a környezet harmonikus viszonyának kialakítása.

A. A TÁMOGATÁS CÉLJA ÉS HÁTTERE

A pályázati felhívás és útmutató a Kormány által elfogadott 2011-2013-es időszakra vonatkozó Közép-Magyarországi Operatív Program akciótervei alapján került kidolgozásra. Magyarország energiakitettsége ellen sokat tehetünk. Az Új Széchenyi Terv e pályázatának általános célja a környezetünket kevésbé terhelő, megújuló energia alapú energiatermelés elterjesztése, a megújuló energiaforrásokon alapuló hő- és villamos energia szerepének növelése, és ezen keresztül a széndioxid-kibocsátás csökkentése. Kiemelt célkitűzés a környezeti szempontok érvényesítése a gazdasági fejlődésben. Ennek egyik feltétele a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználása, a társadalom és a környezet harmonikus viszonyának kialakítása.

A1. Alapvető cél és háttér-információ

Az Európai Parlament és Tanács RED irányelve alapján hazánkban 2020-ra a megújuló energiaforrások részaránya legalább a 13%-ot el kell hogy érje a bruttó végső energiafogyasztásra vetítve. A Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Tervünkben [2010-2020] a kormány olyan intézkedések foganatosítását vázolta fel, mely ennél magasabb, 14,65 %-os részesedés elérését is lehetővé teszik, ezáltal is ösztönözve a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználását, hozzájárulva a zöldgazdaság fejlesztéséhez.

„Megújuló energiahordozó-felhasználás növelése” elnevezésű konstrukció általános célja a kisebb környezeti terheléssel járó megújuló energia alapú energiatermelés elterjesztése, ezen belül növelni a megújuló energiaforrásokon alapuló hő- és villamosenergia szerepét az összenergia felhasználáson belül és ezen keresztül csökkenteni a széndioxid kibocsátást.

A megújuló energiák abszolút felhasználásának és arányának növelése egyaránt stratégiai prioritásként kezelendő, tekintettel arra, hogy Magyarország energia-felhasználásában részarányuk jelenleg viszonylag alacsony, és emellett a hazai fosszilis energiahordozók készlet és -termelés is korlátozott, így az ország importfüggősége az elsődleges (primer) energiahordozók (uránérc, földgáz, kőolaj) tekintetében nagyon magas, meghaladja a hazai energiaszükséglet 75%-át.

A KMOP egyik kiemelt célkitűzése – összhangban a hazai és az EU energiapolitikáival – a környezeti szempontok érvényesítése a gazdasági fejlődésben. Ennek is feltétele a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználása, a társadalom és a környezet harmonikus viszonyának kialakítása, a hazai energiahordozó forrásrendszer kedvező befolyásolása a hagyományos energiaforrások felől a megújuló energiaforrások irányába való elmozdulás elősegítésével.

A konstrukció elsősorban az együttműködő villamosenergia hálózatba termelő kapacitások kiépítését, másodsorban a sziget üzemmódban működő villamosenergia-termelő kapacitások kiépítését, tovább a földgáz hálózatba táplálható biometán termelés támogatja.

A konstrukció hozzájárul az üvegházhatású gázok kibocsátásának, valamint a fosszilis energiafelhasználás csökkentéséhez, a megújuló energiák használatának uniós kötelezettségvállalásának teljesítéséhez, az importfüggőség mérsékléséhez, továbbá az önkormányzati célcsoport energiaköltségeinek csökkentéséhez.

A megújuló energiaforrások alkalmazhatóak hő- vagy villamos energia termelésére, illetve ezek együttes, kapcsolt előállítására, így az ilyen projektek megvalósulása a megújuló források szélesebb körű alkalmazását és nagyobb részarányát biztosítja, hozzájárulva a stratégiai célkitűzések teljesítéséhez, jól szolgálva ezzel az energetikai és a környezeti fenntarthatóságot.

A konstrukció célja továbbá a megújuló energiaforrások kiaknázásának fokozására irányuló beruházások elősegítése vissza nem térítendő támogatás formájában. Jelen kiírásban a pályázatok **egyfordulós eljárásrend** keretében kerülnek kiválasztásra. Ennek lényege, hogy a pályázónak egy részletesen kidolgozott projektet (pályázati adatlap és megvalósíthatósági tanulmány, valamint egyéb kötelező mellékletek) szükséges benyújtani, mely alapján születik döntés, és támogatás esetén ezen projektjavaslat alapján valósítható meg a projekt.

A2. Rendelkezésre álló forrás

A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 2011-13. évre 1 milliárd forint. A támogatott pályázatok várható száma 15 db.

Jelen pályázati kiírás támogatási forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Magyar Köztársaság költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

B1. Jogi forma

Jelen pályázati kiírás keretében az alábbi szervezetek pályázhatnak²:

VÁLLALKOZÁS (1, 2)

Jogi személyiségű vállalkozás (1)

Kivéve lakásszövetkezetek és mezőgazdasági szövetkezetek

Jogi személyiség nélküli vállalkozás (2)

KÖLTSÉGVETÉSI SZERV (3)³

Költségvetési szerv és intézménye (3)

NONPROFIT SZERVEZET (5, 6)

Jogi személyiségű nonprofit szervezet (5)

Kivéve pártok

Kivéve jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet (6)

ÁTMENETI ÉS TECHNIKAI BESOROLÁSOK (7,8,9)

Egyéb gazdasági szervezet (7), kivéve:

- Megszűnt gazdálkodási forma (7.3)
- Egyéni (nem piaci) gazdasági tevékenység (8)
- Technikai kóddal rendelkezők (9)

valamint:

- Közoktatási feladatok ellátásában közreműködő intézmények: A 20/1997 II.13 Korm. rendelet alapján közoktatási intézménytörzs, OM azonosítóval rendelkezik

- A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. Törvény 1. számú mellékletében felsorolt felsőoktatási intézmények

² A Központi Statisztikai Hivatal elnökének a statisztikai számszelvényekről és nomenklatúráiról szóló 9001/2002. (SK 3.) KSH közleménye alapján

³ Jelen pályázati konstrukcióban Regionális Fejlesztési Tanácsok nem nyújthatnak be pályázatot

Amennyiben a pályázó önkormányzati társulás, a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény szerint létrejött többcélú kistérségi társulás, vagy a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény 16.§-ában, illetve a területfejlesztésről és a területrendezéséről szóló 1996. évi XXI. törvény 10. §. (1) bek.-ben, illetve 10/A.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jogi személyiséggel rendelkezik a pályázatot a társulás nyújtja be

Jelen pályázati kiírás keretében konzorciumok nem pályázhatnak.

B2. Székhely

Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező szervezet pályázhat.

B3. Iparág

Lásd a Pályázati Útmutatóban.

(Annex I – A projektek iparági korlátozása melléklet lásd a Pályázati Útmutatóban)

C.A PÁLYÁZAT TARTALMA

C1. Támogatható tevékenységek köre

Pályázat keretében kizárólag a C1.1 pontokban felsorolt tevékenységekre lehet támogatást igényelni. Ezekon túlmenően semmilyen egyéb tevékenység nem támogatható.

C1.1. Önállóan támogatható tevékenységek köre

Jelen pályázati konstrukció esetében az alábbi támogatható tevékenységekre lehet pályázni.

Amennyiben a kedvezményezett az adott projektje kapcsán a közösségi jog szerinti vállalkozás, és ezáltal az igényelt támogatás *állami támogatásnak* minősül, akkor vonatkozik rá a *Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól* szülő 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet (a továbbiakban: *rendelet*). Az egyes támogatható tevékenységek és a *rendelet* 4. §-ban meghatározott jogcímek egymással való kapcsolatát az egyes támogatható tevékenységek mögött (lábjegyzetben) feltüntetett – a rendelet ugyanazon bekezdésében szereplő – betűjelek mutatják:

I. Megújuló energia alapú villamosenergia-, kapcsolt hő- és villamosenergia-, valamint biometán-termelés:

1) Napenergia alapú villamosenergia termelés ⁴

Támogatható projekttípusok:

a) Hálózatra kapcsolódó 500 kWp alatti teljesítményű fotovoltaikus rendszerek

Támogatható tevékenységek:

Napenergia-hasznosító berendezések és azok rögzítő, tartó rendszere, villamosenergia hálózathoz kapcsolódásához és a rendszerrel való műszakilag biztonságos működéshez szükséges eszközök, akkumulátor és hálózati elemek. (Pl. napcella, állványzat, inverter (akkumulátor amennyiben szükséges).)

b) Hálózatra nem kapcsolódó fotovoltaikus rendszerek

Támogatható tevékenységek:

Napenergia-hasznosító berendezések, azok rögzítő rendszere, fogyasztó egységekhez illetve sziget üzemmódú hálózathoz való kapcsolódóhoz, a fogyasztó egységekkel való műszakilag biztonságos működéshez szükséges eszközök és hálózati elemek, villamosenergia tároló egységek (akkumulátorok).

2) Biomassza-felhasználás villamosenergia vagy kapcsolt hő és villamosenergia- termelésre ⁵

⁴ 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § 1y)

⁵ 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4 § dz)

Támogatható projekttípusok:

a) Szilárd biomassza⁶ közvetlen hasznosítása kapcsolt hő és villamosenergia-termelésre. Új, kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő, szilárd biomassza hasznosító, nagy hatékonyságú⁷ kisméretű⁸ (20 MW kapacitásnál nem nagyobb) erőműegység⁹ kiépítése

Támogatható tevékenységek:

Támogatható az erőműegység, annak villamosenergia hálózati kapcsolódása, és hőfogyasztóhoz való kapcsolódása, a tüzelőanyag előkészítéshez szükséges gépek, berendezések. (Felhasznált biomassza lehet: mezőgazdasági fő- és melléktermék, kertészeti melléktermék, energianövény, erdészeti fő- és melléktermék, egyéb ipari melléktermék/hulladék vagy ezek vegyes használata.)

b) Szilárd vagy folyékony biomassza köztes feldolgozottságú (pl. szerves olaj, etanol, stb.) energiahordozóvá alakítása és villamosenergia- vagy kapcsolt hő- és villamosenergia-termelésre történő hasznosítása.

Támogatható tevékenységek:

Támogatható a köztes energiahordozóvá alakító egység, az alapanyag előkészítéshez szükséges gépek és berendezések a villamosenergia vagy kapcsolt hő és villamosenergia termelő erőműegységek, ezek átalakítása, ezek villamosenergia hálózati kapcsolódása, és hőfogyasztóhoz való kapcsolódása. (Alapanyag lehet pl. Mezőgazdasági fő- és/vagy melléktermék, kertészeti melléktermék, energianövény, erdészeti fő és melléktermék, állattartási hulladék, kapcsolódó iparági melléktermék felhasználásával, kommunális hulladék, szennyvíz.)

3) Vízenergia-hasznosítás¹⁰: 5 MW alatti vízerőművek építése és felújítása, villamos energia hálózati kapcsolatának kiépítése, és felújítása

Támogatható projekttípusok:

a. Meglévő, ám használatban nem lévő (villamosenergiát nem termelő) vízerőmű felújítása, és/vagy hálózati kapcsolatának kiépítése.

b. Meglévő, működő vízerőmű kapacitásbővítése

c. Új vízerőmű létesítése.

Támogatható tevékenységek:

Villamosenergia termelő berendezések, vezérlő rendszerek, szükséges épületek és vízteléréshez, szintemeléshez szükséges létesítmények, villamosenergia hálózati kapcsolat kiépítése (hálózati vagy fogyasztói kapcsolat kiépítése), villamosenergia tároló egységek (amennyiben szükséges), hallépcső kialakítása.

⁶ 2007.évi LXXXVI tv. 3§ 4⁶ pontja alapján

⁷ Európai Parlament és a Tanács 2004/B/EK irányelve szerint

⁸ Kiserőmű: amennyiben a 2007. évi LXXXVI tv. értelmében összevont kiserőművi engedély köteles.

⁹ Erőműegység: A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. Rendelet 1§ szerint

¹⁰ (19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § t)

4) Biogáz-termelés és felhasználás¹¹

Támogatható projekttípusok:

a) Mezőgazdasági fő- vagy melléktermék, állattenyésztési melléktermék, kapcsolódó iparági melléktermék, kapcsolódó és egyéb ipari melléktermék, vagy ezek vegyes felhasználásán alapuló **biogáz-termelés kapcsolt hő- és/vagy villamosenergia-előállításra** történő hasznosítási rendszer kialakítása. Gázmotor üzemeltetése esetén az önfogyasztás felett keletkezett hő legalább 25%-át hasznosítani kell. Hasznosítás címszó alatt értendő a távhőhálózatba történő betáplálás is megfelelő.

b) **Szennyvízből** keletkező **biogáz** kapcsolt hő- és/vagy villamosenergia-előállításra, vagy földgáz hálózatba táplálásra történő **hasznosítási** rendszer kialakítása. Gázmotor üzemeltetése esetén az önfogyasztás felett keletkezett hő legalább 25%-át hasznosítani kell. Hasznosítás címszó alatt a távhőhálózatba történő betáplálás is megfelelő.

c) Hulladéklerakó és kezelő telepen keletkező **depóniagáz** kapcsolt hő- és/vagy villamosenergia-előállításra, vagy földgáz hálózatba táplálásra történő **hasznosítási rendszer** kialakítása

d) Mezőgazdasági fő- vagy melléktermék, állattenyésztési melléktermék, kapcsolódó és egyéb ipari melléktermék vagy ezek vegyes felhasználásán alapuló **meglévő biogáz-termelésen alapuló**, fogyasztóhoz való közvetlen kapcsolat kiépítése, vagy földgáz hálózatba táplálható biometán előállításra, szükséges biogáz-termelő kapacitások bővítése, biogáz tisztítása, tárolása, földgázhoz való kapcsolódása.

e) Mezőgazdasági fő- vagy melléktermék, állattenyésztési melléktermék, kapcsolódó iparági melléktermék vagy ezek vegyes felhasználásán alapuló **új biogáz-termelő kapacitások** létrehozása, fogyasztóhoz való közvetlen kapcsolat kiépítése, vagy földgáz hálózatba táplálható biometán előállításra, tisztítása, tárolása, földgázhoz való kapcsolódása

Támogatható tevékenységek:

Szerves anyag válogatása, előkészítése, raktározása, sterilizálása, fermentálása; kizárólag alapanyag mozgathatóságához szükséges gépek és berendezések; a keletkező biogáz és depóniagáz begyűjtése, raktározása, tisztítása, földgáz hálózatba való betáplálás, hő- és villamosenergia vagy villamosenergia termelés célú hasznosítás helyére történő szállítása, ezen tevékenységekhez szükséges eszközök, berendezések, építmények, hő- és/vagy villamosenergia termelő berendezések; a visszamaradó anyagok mezőgazdasági célú hasznosításához szükséges beruházási elemek vásárlása és beépítése, szüksége építmény-beruházások.

Bővítés alatt olyan beruházás, technológia fejlesztés értendő, mellyel növelhető a megújuló energiaforrás termelése, az ezen alapuló villamosenergia vagy hő- és villamosenergia termelés hatékonysága, a fogyasztóval való közvetlen kapcsolat kiépítése.

¹¹ (19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § dzs) sz)

5) Geotermikus energia hasznosítása¹²:

Támogatható projekttípusok

a) Hő- és villamosenergia-termelés, villamosenergia termelés

Támogatható tevékenységek:

- villamosenergia-termelő erőműegység kialakítása,
- villamosenergia-hálózathoz való csatlakozás
- A geotermikus hasznosításhoz, hőátvitelhez szükséges szekunder oldali műszaki, gépészeti tervek, mintavizsgálatok, műszaki tervek elkészítése,
- Új termálkút (beleértve a próbafúrást is), visszasajtoló kút fúrása
- Meglévő, ám nem hasznosított termálkút vizsgálata, felújítása, vízkúttá alakítása és visszasajtoló kút létesítése (geotermikus kútpár kialakítása meglévő termálkút felhasználásával)
- Kútgeofizikai felmérés, mintavételi, laboratóriumi, vizsgálatok
- Fluidum kitermelő rendszer, felhasználóhoz történő hőszállító rendszer kialakítása és bővítése
- Kísérőgáz energetikai hasznosítása
- Ideiglenes tárolómedence kialakítása, ideiglenes vízhelyező rendszer kialakítása, összhangban az vizsgádkódási törvény vonatkozó rendelkezéseivel
- Új fogyasztók kaszkád rendszerbe történő bekapcsolása.
- Geológiai vizsgálatok, szeizmikus mérések és hidrogeológiai, hőterjedési modellek készítése
- Kútfej kialakítása és az ahhoz szükséges építmény (pl. mérési állomás) és/vagy gépészeti beruházások

6) Szélerenergia-hasznosítás¹³:

Támogatható projekttípusok:

a) 50 kWp alatti villamosenergia-hálózathoz csatlakozó szélerőművek telepítése, amennyiben a megtermelt villamos energia:

- 100%-ban saját felhasználásra kerül vagy
- A megtermelt villamos energia 100 %-át közvetlenül tovább értékesíti, vagy
- Hálózatra értékesítés esetén a megtermelt villamos energia legalább 50%-a saját célra vagy közvetlen értékesítés útján kell hogy hasznosuljon

b) Villamosenergia-hálózathoz nem csatlakozó szélerőművek, azok fogyasztóval való közvetlen kapcsolatának kiépítése, villamosenergia-tároló egységek

¹² 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § gy)

¹³ 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § ny)

Villamos energia termelő egységek, tartó szerkezetek, eszközök, állványok, helyi rendszerhez illetve a hálózathoz való csatlakozáshoz szükséges elemek (pl. inverter) és ezek kiépítésének költségei, külön mérő-és szabályozó berendezések beszerzése és felszerelése, a havi villamos energia fogyasztási adatokat rögzítő mérőeszköz beszerzése és felszerelése. Villamos-energia tárolásra alkalmas akkumulátor.

7) **Megújuló energiaforrások kombinálása¹⁴**

Megújuló energiaforrások egymással való kombinálása; amennyiben a villamos-energiáról szóló 2007. évi LXXXIV tv és ennek végrehajtási rendeleteibe nem ütközik. Az egyes energiaforrásokkal kapcsolatos tevékenységek kombinációja esetében nincs megkötés az egyes tevékenység típusok számát és arányát illetően.

II. Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal:

Az alábbiakban nevesített támogatható tevékenységek kombinációja esetén nincs megkötés az egyes tevékenység típusok számát és arányát illetően, tehát a megnevezett megújuló energiaforrások egymással való kombinálása megengedett.

1) **Napenergia hasznosítása¹⁵**

Napenergia hasznosító rendszerekkel (napkollektor)

- használati melegvíz igény részleges vagy teljes kielégítése;
- részleges vagy teljes kielégítése: a használati melegvíz és/vagy a fűtési és/vagy hűtési hőigénynek ;
- gazdasági termelési folyamat részleges vagy teljes hőigényének kielégítése (pl.: szárítás).

Támogatható tevékenységek:

Napsugárzás energiátartalmát felvevő berendezés és kapcsolódó szerkezeti elemek, használati melegvíz és/vagy fűtési rendszerhez, és/vagy gazdasági termelési folyamathoz való kapcsolódáshoz, rendszerben működéshez szükséges eszközök, berendezések vásárlása és telepítése, szükséges épület-átalakítások (pl. napkollektor és tartóelemei, kollektorköri vezérlőegység, termosztatikus szabályozószелеp, táglási tartály, hőcserélős melegvíz tároló és puffertartály, hőátadó rendszer gépészeti elemei, szigetelt csővezeték rendszer, szivattyú blokk).

2) **Biomassza-felhasználás¹⁶**

Támogatható projekt típusok:

2.1. Szilárd vagy folyékony biomassza¹⁷ közvetlen hasznosítása hőigény kielégítésére

- Szilárd biomassza** (mezőgazdasági fő és melléktermék, kertészeti melléktermék, fás és lágyszárú energianövény, erdészeti fő és melléktermék, a

veszélyes hulladéknak nem minősülő kezeletlen faipari és egyéb ipari hulladék és melléktermék vagy ezek vegyes) felhasználása **használati melegvíz és/vagy fűtési hőigény kielégítésére.**

- Szilárd biomassza** (mezőgazdasági fő és melléktermék, kertészeti melléktermék, fás és lágyszárú energianövény, erdészeti fő és melléktermék, nem veszélyes hulladéknak minősülő kezeletlen faipari és egyéb ipari hulladék és melléktermék vagy ezek vegyes) felhasználása **gazdasági termelési folyamat közvetlen hőigényének kielégítéséhez.**

- Folyékony biomassza** (szennyvíziszap, használt sűtőolaj, állati zsiradék) közvetlen felhasználása **melegvíz és/vagy fűtési hőigény kielégítésére,** magában, vagy egyéb biomassza tüzelőanyaggal vegyes tüzelésben.

- Folyékony biomassza** (szennyvíziszap, használt sűtőolaj, állati zsiradék) közvetlen felhasználása **gazdasági termelési folyamat hőigényének kielégítésére,** magában, vagy egyéb biomassza tüzelőanyaggal vegyes tüzelésben.

Támogatható tevékenységek:

Hasznosító kazán, ennek kapcsolódása használati melegvíz és fűtési rendszerhez, és/vagy a termelési folyamathoz, az alapanyag előkészítéséhez és raktározásához szükséges eszközök, berendezések és építmények, valamint kizárólag a tüzelőanyag mozgatására használható szükséges gépek és berendezések, továbbá a visszamaradó anyagok mezőgazdasági célú hasznosításhoz szükséges beruházási elemek vásárlása és beépítése.

2.2 Szilárd vagy folyékony biomassza köztes feldolgozottságú energiahordozóvá alakítása 100 %-ban saját hőigény kielégítésre:

- Szilárd biomasszából pellet vagy biobrikett 100 %-ban saját használati melegvíz és/vagy fűtési hőigény célú felhasználásra, valamint saját gazdasági termelési folyamatban jelentkező hőigény kielégítésére történő előállítás és felhasználása.**

A pályázat keretében igazolni szükséges a pelletáló/brikettáló berendezés termelő-kapacitását, valamint a felhasználói oldal kapacitásigényei közötti megfelelőséget.

Esco cégek esetében pellet vagy biobrikett gyártás szintén kizárólag 100%-ban saját felhasználás céljából támogatható. Felhívjuk figyelmüket, hogy ESCO szervezetek esetében akkor minősül saját felhasználásnak az előállított pellet vagy biobrikett eltüzelése, amennyiben az az esco cég saját (legalább a fenntartási időszak végéig) tulajdonában lévő biomasszakazánban kerül felhasználásra.

- Szerves, folyékony vagy szilárd települési vagy ipari hulladék, szennyvíziszap köztes tüzelőanyag** (pl. olaj, etanol) formába történő feldolgozása, **saját melegvíz és/vagy fűtési hőigény célú felhasználásra, valamint gazdasági termelési folyamatban jelentkező hőigény kielégítésre történő felhasználása.**

- Szerves, folyékony vagy szilárd települési vagy ipari hulladék, szennyvíziszap köztes tüzelőanyag** (pl. olaj, etanol) formába történő feldolgozása, **saját használati melegvíz és/vagy fűtési hőigény célú felhasználásra, és/vagy gazdasági termelési folyamatban jelentkező hőigény kielégítésre történő**

¹⁴ 19/2007. MeHVM rendelet (4. § dz), dzs), gy) ly), ny), sz) és t)

¹⁵ 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § ly)

¹⁶ 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § dz)

¹⁷ 2007. évi LXXXVI tv. 3§ 4. pontja alapján mezőgazdaságból, erdőgazdálkodásból és az ehhez kapcsolódó iparágakból származó termékek, hulladékok és maradványok (a növényi és állati eredetűeket is beleértve) biológiailag lebontható része, valamint az ipari és települési hulladék biológiailag lebontható része.

felhasználása és közvetlen tüzelőanyag formában, vagy közvetett (hő) formában történő értékesítése.

Támogatható tevékenységek:

Alapanyag raktározásához, előkészítéséhez, feldolgozásához, köztes energiahordozó előállításához, melléktermékek tárolásához, kezeléséhez szükséges eszközök, berendezések és építmények, valamint kazán-, és hőtárolást lehetővé tevő eszközök, ezek kapcsolódása a használati melegvíz és fűtési rendszerhez, az előállított tüzelőanyag raktározásához szükséges eszközök, berendezések és építmények, továbbá a tüzelőanyag mozgatására használható szükséges gépek és berendezések, illetve a visszamaradó anyagok hasznosításhoz szükséges beruházási elemek vásárlása és beépítése.

3) Szilárd és/vagy folyékony alapanyagból biogáz előállítás, depóniagáz kitermelés és hőigény kielégítésre történő hasznosítási rendszer kialakítása és bővítése¹⁸

Támogatható projekt típusok:

- Mezőgazdasági fő vagy melléktermék, állattenyésztési melléktermék, kapcsolódó iparági vagy egyéb ipari melléktermék, biológiailag lebomló települési hulladék vagy ezek vegyes felhasználásán alapuló **biogáz termelés** használati melegvíz, fűtési vagy termelési folyamat **hőigényének kielégítésére történő felhasználása**.
- Szennyvízből keletkező **biogáz** használati melegvíz, fűtési vagy termelési folyamat **hőigényének kielégítésére történő felhasználása**.
- Hulladéklerakó és kezelő telepen keletkező **depóniagáz** használati melegvíz, fűtési vagy termelési folyamat **hőigényének kielégítésére történő felhasználása**.
- Meglévő rendszer kapacitásának bővítését szolgáló **beruházás**, mellyel növelhető a megújuló energiahordozó termelése és felhasználása, az ezen alapuló hőtermelés hatékonysága.

Támogatható tevékenységek:

Szerves anyag válogatása, előkészítése, raktározása, sterilizése, fermentálása; alapanyag mozgatásához szükséges gépek és berendezések; a keletkező biogáz és depóniagáz begyűjtése, raktározása, hőhasznosítás helyére történő szállítása, ezen tevékenységekhez szükséges eszközök, berendezések, építmények, hőhasznosító berendezések; a visszamaradó anyagok mezőgazdasági célú hasznosítására történő előkészítéséhez szükséges beruházási elemek vásárlása és beépítése.

4) Geotermikus energia hasznosítása¹⁹

- Új termelő és visszasajtoló kút/rendszer fúrása**, jogszabályban előírt minőségű használati melegvízhez víztermelés, fűtés, hűtés, vagy termelési folyamat hőigényének kielégítéséhez szükséges **rendszer kialakítása**, valamint **hőfogyasztókkal való összekapcsolása**, kapcsolódó előírás szerinti vízelhelyező rendszer kialakítása.
- Meglévő, ám **hőhasznosításra jelenleg nem használt termálkút** jogszabályban előírt minőségű használati melegvízhez víztermelés, fűtés, hűtés

vagy technológiai termelési folyamat hőigényének kielégítésére történő **bevonása**, rehabilitása, visszasajtoló kút/rendszer fúrása, valamint hőfogyasztókkal való összekapcsolása, kapcsolódó előírás szerinti vízelhelyező rendszer kialakítása.

- Meglévő geotermikus hőhasznosító **rendszer** kiemelt vízkontingens mennyiségének növelésével járó kapacitás-növelése és új fogyasztók bekapcsolása, kapcsolódó előírás szerinti visszasajtoló vagy vízelhelyező rendszer kialakítása. **Meglévő geotermikus hőhasznosító rendszer változatlan vízkontingens kivételével járó (termelés oldali) hatékonyság-növelése, új felhasználók bekapcsolása** és/vagy kaszkád rendszer kialakítása, kapcsolódó előírás szerinti vízelhelyező vagy visszasajtoló rendszer **kialakítása, amennyiben a hazai megújuló energia felhasználás növelésével jár**

Támogatható tevékenységek:

- Hőigényt kielégítő; közepes és alacsony entalpiájú termálvizes rendszerek kialakítása, meglévő rendszerek bővítése, többlépcsősé alakítása.
- Új termálkút (beleértve a próbafúrást is), visszasajtoló kút fúrása
- Meglévő ám nem hasznosított termálkút vizsgálata, felújítása, vízkúttá alakítása és visszasajtoló kút létesítése (geotermikus kútpár kialakítása meglévő termálkút felhasználásával)
- Kútgeofizikai felmérés, mintavétel, laboratóriumi, vizsgálatok
- Fluidum kitermelő rendszer, felhasználóhoz történő hőszállító rendszer kialakítása és bővítése
- Kísérőgáz energetikai hasznosítása
- Ideiglenes tárolómedence kialakítása
- Új fogyasztók kaszkád rendszerbe történő bekapcsolása.
- Geológiai vizsgálatok, szeizmikus mérések és hidrogeológiai, hőterjedési modellek elkészítése
- Kútfej kialakítása és az ahhoz szükséges építmény (pl. mérési állomás) és/vagy gépészeti beruházások

5) Hőszivattyús rendszerek telepítése²⁰

Támogatható projekt típusok:

- Villamos valamint gázmotoros hajtású, és abszorpciós hőszivattyús rendszerek melyek primerenergia felhasználásból származó szennyezés teljesítménytényezője (SPF_{prim}) legalább 1,3 vagy annál magasabb.**

Az SPF előírt határértékeinek teljesülését mérésrel kell ellenőrizni, ezért mérő és adatrögzítő műszerek beépítése, monitoring rendszer kiépítése kötelező. A rögzített adatokból a monitoring rendszer automatikusan kell, hogy számítsa és rögzítse az óránkénti COP értékeket, valamint a fűtési idényekre vonatkozó SPF_{prim} értékeket. A hőszivattyús rendszerekre vonatkozóan további útmutatást a Megvalósíthatósági tanulmány útmutató tartalmaz.

¹⁸(19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § d) sz.)

¹⁹(19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. §: gy)

²⁰ 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. §: gy)

Támogatható tevékenységek:

- Hőszivattyús rendszerek kialakítása
- Hőszivattyú berendezés telepítése
- Primer és szekunder oldal kialakítása és beüzemelése
- Geothermal Heat Response test
- Monitoring rendszer kialakítása és telepítése mellyel a COP értékek számíthatók és ellenőrizhetők a Megvalósíthatósági Tanulmányban foglaltak alapján
- A hőszivattyú energiaellátását biztosító energiavételezési és csatlakozási pont(ok) kialakítása

6) Hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrás felhasználásával.

Hűtési igény kielégítése abszorpciós hűtőrendszer kialakításával, bármely megújuló energiaforrás felhasználásával.

Támogatható tevékenységek:

A hőigényt biztosító megújuló energiát hasznosító rendszer elemei (támogatható tevékenységek 1., 3., 4.) valamint azok rendszerbe kapcsolásához szükséges gépészeti elemek, épület-átalakítás, hűtőberendezés, annak kapcsolódása a hűtési rendszerhez és a hőtermelő egységekhez.

7) Megújuló energiaforrásokat hasznosító közösségi távfűtő rendszerek kialakítása, megújuló energiaforrásra való részleges vagy teljes átállítása²¹

Támogatható tevékenységek:

Meglévő távfűtő rendszerek hőigényének részleges vagy teljes átállítása megújuló energiaforrásokra, és új megújuló alapú távfűtő rendszer kialakítása.

- a hőtermelő egységek átalakítása (pl. földgáz üzemről biogáz üzemre), cseréje (pl. földgáz üzemről biomassza tüzelésre),
- új megújuló alapú termelő kapacitások kiépítése és rendszerbe állítása amennyiben az a fosszilis egység csökkentett használatával jár illetve igénynövekmény megújuló energiaforrással kerül kielégítésre. Felhívjuk figyelmüket, hogy a fosszilis egység nem támogatható jelen konstrukció keretében!
- energiahordozó tárolásához szükséges egységek (pl. hőtároló, gáztároló, puffertartály, tüzelőanyag tárolás stb.) beszerzése, telepítése.

Felhívjuk figyelmüket, hogy biomasszára épülő projekt esetében maximum 40 MW_{th} kapacitású hőtermelő erőműegység kiépítése támogatható!

²¹(19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. §: d) dz), dzs), gy), sz)

C1.2. Önállóan nem támogatott, kötelezően megvalósítandó tevékenységek

Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeket eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.ujszachenyiterv.gov.hu) honlapjáról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentum, valamint az „Arculati Kézikönyv” tartalmazza.

A kommunikációs tevékenységek megkezdése előtt javasoljuk, egyeztetés céljából vegye fel a kapcsolatot a közreműködő szervezet kommunikációs munkatársával.

Az előírt kommunikációs tevékenységek elhagyása vagy részleges teljesítése, illetve az előírtaktól eltérő formában történő megvalósítása a megítélt támogatás kommunikációra elszámolható részének csökkentését vonja maga után.

Könyvvizsgálat

Amennyiben a projektre vonatkozóan megítélt támogatás összege meghaladja az 50 millió Ft-ot, a projektszintű könyvvizsgálat a Pályázati Útmutató C1.2 pontjának megfelelően kötelező.

C2. Nem támogatható tevékenységek köre

Kizárólag a jelen dokumentum C1.1-C1.2 pontjában felsorolt tevékenységek minősülnek támogatható tevékenységnek.

Nem támogathatók a 1080/2006/EK rendelet 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott lakás-beruházási tevékenységek, valamint

Nem támogatható azon épület(ek) fűtési energiaigényének megújuló energiaforrással történő kielégítésére vonatkozó projekt, ahol közvetlenül a pályázat tárgyát képező épület(ek) a pályázat benyújtása előtt nem felel(nek) meg a 7/2006 TNM rendeletben előírt, az épület(ek) fajlagos hőveszteség tényezőjére vonatkozó követelményértéknek. Kivételet képez ez alól a 7/2006 TNM rendelet 1§ (2) bekezdése szerinti épület(ek) valamint a megújuló energiaforrásokat hasznosító közösségi távfűtő rendszerrel ellátott épületek; mint például geotermikus kaszkád rendszer vagy biomassza fűtőművel ellátott épületek.

I. Megújuló energia alapú villamosenergia-, kapcsolt hő- és villamosenergia-, valamint biometán-termelés esetében:

A biomassza-felhasználásra irányuló projekt típusoknál nem támogatható.

- Szilárd biomassza-tüzelésű erőművi egység, amennyiben nem kapcsolt hő- és villamosenergia-termelést végez, nem esik a 2007. évi LXXXIV tv. Összevont kiserőművi engedélyköteles kategóriában vagy a támasztótüzelésnél nagyobb fosszilis energiafelhasználással járó vegyes tüzelést valósít meg.
- Nem támogatható meglévő fosszilis (lignit, kőszén, földgáz) energiaforrást felhasználó erőműegységek vegyes-tüzelésre történő átállása.

- Nem támogatható önmagában a szilárd biomassza beszerzéshez, tároláshoz szükséges logisztikai rendszer, épületek, berendezések, gépek.
- Nem támogatható a 20 MW kapacitásnál nagyobb biomassza-égetőmű.
- Nem támogatható a biogáz alapú kapcsolt energiatermelés, ha az öngyógyasztás felett keletkezett hő legalább 25%-át nem kerül hasznosításra

II. Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal tevékenységek esetében:

1. Nem támogathatók a 1080/2006/EK rendelet 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott lakásberuházási tevékenységek.
2. Jelen konstrukció keretében nem támogathatók a kapcsolt hő- és villamos energia együttes előállítását biztosító projektek.
3. Nem támogatható azon épület(ek) fűtési energiaigényének megújuló energiaforrással történő kielégítésére vonatkozó projekt, ahol közvetlenül a pályázat tárgyát képező épület(ek) a pályázat benyújtása előtt nem felel(nek) meg a 7/2006 TNM rendeletben előírt, az épület(ek) fajlagos hőveszteség tényezőjére vonatkozó követelményértéknek. Kivételt képez ez alól a 7/2006 TNM rendelet 1.§ (2) bekezdése szerinti épület(ek) valamint a megújuló energiaforrásokat hasznosító közösségi távfűtő rendszerrel ellátott épületek; mint például geotermikus kaskád rendszer vagy biomassza fűtőmű által előállított hőenergiával ellátott épületek.
4. Jelen konstrukció esetében a biomassza felhasználásra irányuló projekt típusoknál nem támogatható:
  - Köztes energiaforrás (pl. növényi olaj és etanol) biomasszából történő előállítása és közlekedés célú felhasználása.
  - Nem támogatható önmagában, kapcsolódó hasznosító folyamat nélkül, a növényi és állati melléktermékek, élelmiszeripari szerves melléktermékek sterilizálására, biogáz hasznosításra előkészítő berendezések.
  - 40 MW_m kapacitásnál nagyobb hőtermelő erőműegység kiépítése.
5. A geotermális energiahasznosításra irányuló projekt típusok esetében önmagában nem támogatható a meglévő szállítórendszer, illetve felhasználói oldali hatékonyságnövelése.
6. Hőszivattyú telepítésre irányuló projekt típusoknál nem támogathatók azok a rendszerek, melyek primerenergia felhasználásból számított szezonális teljesítménytényezője (SPF_{prim}) 1,3-nál alacsonyabb, és nem teljesülnek a Megvalósíthatósági tanulmány útmutatóban foglaltak.

C3. Elszámolható költségek köre

A pályázóra a költségek költségkategóriába sorolása tekintetében a számviteli törvény előírásai az irányadóak.

Az egyes költségtípusokra, valamint az elszámolhatóságukra vonatkozó általános szabályok a Pályázati Útmutató c. dokumentum C2 pontjában kerültek meghatározásra.

A Támogató jogosult a támogatás összegét csökkenteni, amennyiben indokolatlan költségintézkedéseket kívánna elszámolni a pályázó (még abban az esetben is, ha egyébként az elszámolni kívánt költségelem megfelel a piaci áraknak).

A döntés-előkészítő bizottság jogosult a pályázati dokumentációra (elsősorban megvalósíthatósági tanulmány és kiegészítő dokumentumai) vonatkozó elszámolható költség és támogatási összeg csökkentésére javaslatot tenni az Irányító Hatóság felé, amennyiben a pályázati dokumentáció a tartalmi és formai követelményektől számottevően eltérő módon, a formai és tartalmi értékelési folyamat nehezítését eredményezően lett kidolgozva.

Amennyiben a KMOP forrásból nyújtott támogatás „állami támogatásnak” minősül, regionális beruházási támogatás azokra a költségekre nyújtható, amelyeket - a számviteli törvénynek megfelelően - a tárgyi eszközre, immateriális jószágra aktiválnak; a nem aktivált (személyi jellegű ráfordítás, anyag jellegű ráfordítás) költségekre kizárólag csekély összegű (de minimis) támogatás nyújtható.

C3.1. A projekt-előkészítés során elszámolható költségek köre

Ezen költségek csak akkor számolhatók el, ha az elkészítésükre irányuló szerződések 2007. január 1. után keletkeztek.

A projekt-előkészítési szakaszban a következő - **C.1. pontban felsorolt támogatható tevékenységgel összhangban lévő - költségkategóriákra, projektelemekre** igényelhető támogatás:

A **költségkategóriákon** belül az alábbi **projektelemek** költségei számolhatók el az előkészítésre vonatkozóan (az elszámolható költségek felsorolása teljes körű, nem bővíthető):

Vagyon értékű jogok és szellemi termékek megszerzése

Szellemi termékek (pl. tervek továbbfelhasználási joga) beszerzési költségei számolhatók el. (kizárólag olyan szellemi termék beszerzése az elszámolható, amely kapcsolódik a projekt tevékenységéhez, valamint piaci feltételek mellett, harmadik féltől került beszerzésre)

Projektmenedzsment I. (lásd a C.3.2 fejezetben)

(Előkészítési költségként **könyvvizsgáló** költsége nem számolható el.)

Közbeszerzési szakértő díját a projektmenedzsment I. projektelemen belül, az előkészítés költségei között kell minden esetben feltüntetni

Projektmenedzsment II. (lásd a C.3.2 fejezetben)

A projektmenedzsment I. és a projektmenedzsment II. költségeinek összege az **előkészítés** és a megvalósítás során együttesen nem lépheti túl a projekt összes elszámolható költségének 2 %-át.

Közbeszerzés

Közbeszerzési dokumentáció kidolgozásának költsége a projekt-előkészítésre vonatkozóan

Közbeszerzési dokumentáció kidolgozásának költsége a projekt-megvalósításra vonatkozóan

Tanulmányok és vizsgálatok elkészítése

Tanulmányok és vizsgálatok projektelemen belül elszámolható költségek:

- Megvalósíthatósági tanulmány a BMR Belső Megtérülési Ráta, vagy TISZ Támogatás Intenzitás Számítási elemzéssel együtt
- Szeizmikus vizsgálatok, geofizikai mérések kiértékelése, geológiai, hidrogeológiai, hőterjedési modell készítése
- Terület-előkészítéshez, rendezéshez kapcsolódó tanulmányok, vizsgálatok pl.: lőszermentesítés előkészítő feltáró munkái, előzetes régészeti felmérés, talajmechanikai szakvélemény
- Hatástanulmány, hatásvizsgálat
- Épületenergetikai felmérés
- Környezetvédelmi engedélyeztetési dokumentációk (Előzetes Vizsgálati Dokumentáció, Részletes Környezeti Hatásvizsgálat, Egységes Környezethasználati Engedélyeztetés dokumentációja)
- Próbakutak és talajminta vételéhez elvégzett fúrások költségei (Egyéb technológiai műveletek előkészítési költsége csak részletes indoklással számolható el)
- Szeizmikus felszíni geofizikai mérések (3D-s és 2D-s szeizmikus vizsgálatok esetén a maximálisan elszámolható 50 km²), geofizikai mérések kiértékelése, **3D-s** geológiai, **hidrogeológiai**, **hőterjedési** modell készítése
- Egyéb tanulmány, vizsgálat költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

Tervezés

A műszaki tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.

- Tervezés projektelemen belül elszámolható költségek:
- Elvi engedélyes tervek
- Vízjogi létesítési engedélyes tervek
- Építési engedélyes tervek
- Kiviteli tervek
- Műszaki, informatikai tervek (minőségbiztosítással)
- Műszaki beavatkozási terv
- Egyéb terv költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

Egyéb

Egyéb projektelemen belül kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el, a felsorolás nem bővíthető.

- Engedélyek költségei, melyek nem képezik részét a tervezési költségeknek
- Értékbecslés /ingatlanvásárláshoz kapcsolódó/
- Közbeszerzési eljárási díj (közzétételei díj)
- Művelési ágból történő kivonás hatósági díja
- Koncessziós szerződés költségei
- Egyéb hatósági díjak
- Egyéb adók és illetékek, feltéve, hogy valóban és végérvényesen a Kedvezményezettet terhelik

C3.2. Elszámolható költségek a projekt-megvalósítás során

A projekt-megvalósítási szakaszban a következő – **C.1. pontban felsorolt támogatható tevékenységekkel összhangban lévő –költségkategóriákra, projektelemekre igényelhető kizárólag** támogatás:

A **költségkategóriákon** belül az alábbi **projektelemek** költségei számolhatók el a megvalósításra

1. Vagyoni értékű jogok és szellemi termékek megszerzése

Szellemi termékek (pl. egyedi szoftverek) beszerzési költségei számolhatók el. (kizárólag olyan szellemi termék beszerzése az elszámolható, amelyik kapcsolódik a projekt tevékenységéhez, valamint megfelel a feltételnek, hogy piaci feltételek mellett, harmadik féltől került beszerzésre

Projektelemek a II. Tárgyi eszközök / Ingatlanok, Gépek, műszaki és egyéb berendezések, felszerelések, járművek, Beruházások, felújítások / költségkategórián belül:

Ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése

Ha a földterület tulajdonjogának megszerzése elengedhetetlen a projekt eredményes végrehajtásához. Nem haladhatja meg a projekt elszámolható költségeinek 10%-át. Itt számolható el:

- a földvásárlás
- egyéb ingatlan megszerzésének
- és a szolgalmi jog megszerzésének költsége

Terület-előkészítés, területrendezés

Itt számolható el:

- a megelőző mentő régészeti feltárás,
- lőszermentesítés,
- irtási munkák
- növénytelepítés
- talajmunka költségei

Sajátos technológiai műveletek

- hulladékkezelés
- sajátos technológiai műveletek költsége csak részletes indoklással számolható el

Építési munkák

Ezen a projektelemen belül számolható el a:

- bontás
- átalakítás
- bővítés
- építés
- technológiai szerelés
- próbaüzem
- kapcsolódó infrastruktúra kiépítés költségei

Eszközbeszerzés

Új eszköz beszerzése támogatható, ha az megjelenik a kedvezményezett tárgyi eszköz nyilvántartásában

Ezen a projektelemen belül számolható el:

- Műszaki és egyéb berendezések felszerelések beszerzésének
- Gépek beszerzésének
- Járművek beszerzésének
- Kisértékű tárgyi eszköz beszerzésének költsége

Projektmenedzsment I.

/Projekt menedzsment Személyi jellegű Ráfordításai vagy külső szerződés alapján kifizetett díjak/

A projektmenedzsment feladatokat a kedvezményezett elláthatja:

- Saját szervezeten belül kialakított projektmenedzsment szervezet keretében,
- a feladatokra kötött vállalkozói szerződés(ek) alapján /KBT szerint/
- egyes rendszerben

Projektmenedzsment I. alatt a megvalósítás szakaszban az alábbi költségek számolhatóak el:

- általános menedzsment feladatok ellátása
- pénzügyi tanácsadó
- könyvvizsgáló (a projekt összes elszámolható költségéhez viszonyítva legfeljebb 0,5 %)
- jogi szakértő (a projekt összes elszámolható költségéhez viszonyítva legfeljebb 0,5 %)
- műszaki szakértő

Amennyiben a saját szervezeten belül kialakított projekt menedzsment felállítás mellett döntenek, ezen a soron kizárólag a munkabérnek, megbízási díjnak a munkavégzéssel közvetlenül összefüggő tétel, és az azokhoz kapcsolódó személyi jellegű egyéb költség és bérjárulékok számolhatóak el, dologi költség elszámolására nincs mód. E kategóriába érthető a célfeladatok elvégzéséhez kapcsolódó céljutalmak elszámolásának a lehetősége is, amennyiben erre megfelelő kimutatás van. Ha egy munkatárs munkaidejének kevesebb, mint 30%-át tölti a projekttel, a rá jutó személyi jellegű költség nem számolható el. A projektmenedzsmentben résztvevő munkatársak javasolt létszáma 1-3 fő, maximális létszáma 5 fő lehet.

Projektmenedzsment II.

/Projekt menedzsment Anyagi jellegű Ráfordításai /

- biztosítási díj (biztosítékadáshoz kapcsolódó ráfordítás)
- bankgarancia díja (biztosítékadáshoz kapcsolódó ráfordítás)
- ingatlan jelzáloghoz kötődő értékbecslés (biztosítékadáshoz kapcsolódó ráfordítás)
- jogi, közjegyzői költségek (kötelező biztosíték esetén)

A projektmenedzsment I. és a projektmenedzsment II. költségeinek összege az **előkészítés** és a megvalósítás során együttesen nem lépheti túl a projekt összes elszámolható költségének 2 %-át.

Közbeszerzés

Közbeszerzési projektelemen belül elszámolható költségek: a közbeszerzés költségei a projekt előkészítés és projekt megvalósítás során összességében nem léphetik túl a projekt összes elszámolható költségének 2 %-át.

- Közbeszerzési dokumentáció kidolgozásának költsége

Mérnöki feladatok

Mérnöki feladatok projektelemen belül elszámolható költségek:

- Műszaki ellenőr (A projekt összes elszámolható költségéhez viszonyítva legfeljebb 2 %)
- Mérnök felügyelet

Tájékoztatás, nyilvánosság

Tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos **kötelező feladatok költségei számolhatóak el** az előírások figyelembe vételével, a projekt összes elszámolható költségéhez viszonyítva legfeljebb 1 % erejéig.

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a Tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatosan csak a „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentumban található kötelező feladatok költségei számolhatóak el az előírások figyelembe vételével, a projekt összes elszámolható költségéhez viszonyítva legfeljebb 1 % erejéig.

Egyéb

Egyéb projektelemen belül kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatóak el, a felsorolás nem bővíthető.

- Használatbavételi és/vagy üzemeltetési engedélyek költségei
- Értékbecslés /ingatlanvásárláshoz kapcsolódó/
- Közbeszerzési eljárási díj /közzétételi díj/
- Egyéb hatósági díjak
- Egyéb adók és illetékek, feltéve, hogy valóban és végérvényesen a Kedvezményezettet terhelik
- időszakos területhasználati díj

Az elszámolható költségek maximális összege

Elszámolható költség típusa	A projekt összes elszámolható költségéhez viszonyítva	Maximális elszámolható mérték (Mft)
Projekt előkészítés költsége	6 %	
Megvalósíthatósági tanulmány készítés költsége	2 %	max. 3 millió Ft
Terület- és ingatlanvásárlás költsége	10 %	
Személyi jellegű (projekt menedzsment, bérek és járulékok) költségek	2 %	max. 5 millió Ft
A projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő szolgáltatások költségén belül:		
Műszaki ellenőr költsége	2 %	
Közbeszerzés költsége	2 %	
Külön Könyvvizsgálat költsége	0,5 %	

Jogi szolgáltatások igénybevételének költsége	10,5 %	
Nyilvánosság biztosításának költsége	1 %	

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a belső arányok vizsgálata során az előírt korlátok megtartásának ellenőrzése két tizedes jegy pontosságig történik.

A további projektelemek elszámolható költségeinek nagyságára, százalékára nincs korlátozás, de kérjük, vegye figyelembe a D fejezetben szereplő - a projekt-megvalósításra nyújtható támogatás mértékére vonatkozó - előírásokat.

C4. Nem elszámolható költségek köre

A nem elszámolható költségekkel kapcsolatos általános előírásokat a Pályázati Útmutató c. dokumentum C2.4. pontja tartalmazza.

A felsorolt elszámolható költségeken kívül semmilyen más költség nem számolható el. A konstrukció keretében nem elszámolható költségek közül különösen felhívjuk a figyelmet az alábbi, a projekt költségvetése során nem elszámolható költségekre:

- készletek, nem a kizárólag a tüzelőanyag mozgatására használható járművek beszerzése, (kivéve: saját anyagoknak a beszerzése, majd a kivitelező számára való átadása);
- használt műszaki vagy egyéb berendezések, gépek, eszközök, felszerelések költsége
- alapvető irodai szoftverek;
- projekt menedzsment költségein belül a közigazgatási dolgozók bére, amennyiben
  - kötelező hatósági feladatok ellátásához kapcsolódóan merül fel;
- műszaki tartalék

C6. Fenntartási kötelezettség általános előírásai, a projekt lezárása

A fenntartási és egyéb kötelezettségekre az Pályázati Útmutató c. dokumentum C5 pontjában foglaltak vonatkoznak.

C7. A projekt tartalmára vonatkozó speciális előírások

C7.1. Projekt iparági szűkítése

Jelen pályázati kiírás keretében a Pályázati útmutató D4.1. pontjában a regionális beruházási támogatás és a de minimis támogatás alól kizárt ágazatok körébe tartozó projektgazdák nem nyújthatnak be pályázatot.

C7.2. Projekt területi korlátozása

Támogatásra csak a Közép-magyarországi régió területén megvalósuló fejlesztés jogosult.

C7.3. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek:

A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek tekintetében a Pályázati útmutató c. dokumentum C7. pontjában foglaltak az irányadóak.

C.7.4. Speciális nyilatkozatok

Az alábbi feltételek elfogadásáról a pályázónak a pályázati adatlapon kell nyilatkozatot tennie.

- Kijelentem, hogy a pályázat benyújtását megelőző 2 naptári éven belül államigazgatási szerv határozatában, illetve annak bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság, munkavállaló bejelentés nélküli vagy munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatása miatt jogerősen bírság megfizetésére az általam képviselt szervezet nem kötelezett.
- Tudomásul veszem, hogy a projekthez kapcsolódóan a regionális beruházási tevékenységek tekintetében igénybe vehető maximális támogatás nem haladhatja meg a 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 30.§-ában meghatározott, vonatkozó támogatási intenzitási értéket. A maximális támogatás igénybe vételekor figyelembe kell venni a jelen felhívás valamint más pályázat keretében igényelt támogatást, továbbá hitelfelvételkor a hitel esetlegesen meglévő támogatástartalmát is
- Nyilatkozom arról, hogy az általam képviselt vállalkozás: mikro-kis-középvállalkozásnak minősül (2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról alapján; amennyiben releváns).
- Nyilatkozom, hogy:
  - főtevékenységként TEÁOR szám: 01.11-03.22 tevékenységet nem végzek
  - a mezőgazdasági tevékenységből származó nettó árbevétel kevesebb, mint az összes árbevétel 50%-a
- Kijelentem, hogy az általam képviselt vállalkozás esetében a pályázat benyújtását megelőző utolsó lezárt, teljes év december 31-én az éves átlagos statisztikai állományi létszám minimum 1 fő
- Kijelentem, hogy környezeti hatástanulmány elkészítése számomra jogszabályi alapján
  - kötelező
  - nem kötelező
 Amennyiben környezeti hatástanulmány elkészítése számomra kötelező, kijelentem, hogy a Támogatási Szerződés megkötése előtt a hatástanulmányt benyújtom

C8. Speciális kizáró okok

C8.1. A pályázó személyére vonatkozó speciális kizáró okok

A pályázó személyére vonatkozó kizáró okok vonatkozásában a Pályázati Útmutató_c. dokumentum F1 pontjában foglaltak érvényesek.

C8.2. A projektre vonatkozó speciális kizáró okok

A projektre vonatkozó kizáró okok vonatkozásában a Pályázati Útmutató_c. dokumentum F2 pontjában foglaltakon túl az alábbiak érvényesek:

1. Nem részesülhet támogatásban az a projekt, amelyben bemutatott beruházás pénzügyi megtérülési rátája (BMR) nem éri el a 0 %-ot, vagy meghaladja a 15%-ot. (A beruházás pénzügyi megtérülési rátájának számítását a Megvalósíthatósági Tanulmány tartalmazza részletesen.
2. Egy pályázati évben egy pályázó több pályázatot is benyújthat, de egy projekt esetében csak egy pályázathoz nyújtható támogatás a támogató részéről. Műszaki, pénzügyi szempontból összefüggő tartalmú beruházások 1 projektnek tekintendők. A Bíráló Bizottság nem támogatja az összetartozó energetikai rendszerek több pályázatra való szétbontását: egy megvalósítási helyszín esetében, több technológia együttes alkalmazása is egy projektnek számít
3. Nem nyújtható támogatás olyan fejlesztés megvalósításához, amelyik 1000 m²-ert meghaladó hasznos alapterületű kereskedelmi létesítmény energiaellátásához kapcsolódik. A rendelkezés alkalmazásában kereskedelmi létesítménynek minősül különösen az olyan ingatlan, amelyik ingatlan nyilvántartás szerint üzlethelyként, üzlethelyiségként áll használatban
4. Nem nyújtható támogatás olyan beruházáshoz, amely keretében a beszerezni kívánt technológiai korszerűsítést eredményező eszközök nem felelnek meg a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek, szabványoknak.
5. Nem nyújtható támogatás olyan beruházáshoz, amely nem járul hozzá a hazai megújuló energiaforrás hasznosítás növeléséhez kivéve a geotermikus kiserőgáz hasznosítására irányuló projekteket, figyelembe véve az Európai Parlament és Tanács 2009/28/EK irányelve szerinti elvárásokat
6. 250 millió Ft feletti összköltségű projekt esetén, csak olyan beruházáshoz nyújtható támogatás, melynél a projekt menedzsmentben részt vesz legalább egy fő, megfelelő műszaki végzettséggel rendelkező személy.

C8.3. Egyéb korlátozások a projekt tartalmával kapcsolatban

A projekt keretében alkalmazott műszaki megoldásnál figyelembe kell venni (de nem kötelező alkalmazni) az adott technológiára vonatkozóan elérhető legjobb technikát (BAT) tartalmazó, az EU által elfogadott referencia dokumentumban (BREF) foglaltakat.

A projekteknél megvalósíthatósági tanulmányon kell alapulnia. A megvalósíthatósági tanulmány tartalmának ki kell elégítenie a releváns útmutatóban megfogalmazott követelményeket

Amennyiben a projekt egyéb forrásból előkészítési támogatásban részesül, akkor a projekt előkészítési költségei jelen pályázat keretében már nem minősülnek elszámolható költségnek.

Csak olyan projektek támogathatóak, amelyek abszolút értékben csökkentik hazánk ÜHG (üvegházhatású gázok) kibocsátását

A beruházásnak összhangban kell állnia a mindenkori energiapolitikai és környezetpolitikai célkitűzésekkel, műszakilag megvalósíthatónak kell lennie, meg kell felelnie az érvényben lévő műszaki, biztonságtechnikai és környezetvédelmi előírásoknak

Pályázónak nyilatkoznia kell, hogy az üzemeltetés során keletkező hulladékokat szakszerűen, jogszabályban előírt kötelezettségének megfelelően fogja ártalmatlanítani

Mezőgazdasági terméket, erdészeti fő és mellékterméket, energianövényeket felhasználó projektek, valamint szél-, víz- és geotermális energia hasznosítására irányuló projektek esetében olyan projekt támogatható, amely (feltételezhetően) nem káros a biodiverzitásra.

Nem támogathatók a 1080/2006/EK rendelet 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott lakásberuházási tevékenységek.

D.PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

D1. Támogatás formája és szabályrendszere

A Pályázó működési támogatásának nem minősülő, visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatásban részesül (a támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás).

Jelen pályázati kiírás keretében támogatást elnyerő projektekre a következő két szabályrendszer vonatkozhat:

1. Vállalkozásnak minősülő kedvezményezettekre vonatkozó szabályok

A **közösségi jog szerint vállalkozásnak** minősül a kedvezményezett és ezért az állami támogatási szabályok hatálya alá esik az általa tervezett projekt, ha a pályázó:

- o **vállalkozás** VAGY
- o **közhasznú társaság/nonprofit gazdasági társaság**, VAGY
- o VAGY olyan **non-profit szervezet** (ide nem értve a közhasznú társaságot), közoktatási, illetve felsőoktatási intézmény, vagy az államháztartás olyan szervezete²², amely a projekt keretében **megtermelt energiát nem** a részére jogszabályban meghatározott (adott esetben alapító okiratban is rögzített) szakmai **alapfeladata**²³, **hanem vállalkozási tevékenységként**²⁴, **jövedelemszerzés céljára használja fel. Energia vagy energiahordozó értékesítése minden esetben vállalkozási tevékenységnek minősül!**

Amennyiben a pályázó a közösségi jog szerinti vállalkozásnak (továbbiakban vállalkozás) minősül (ld. Fogalomjegyzék), akkor jelen pályázati kiírás keretében a „Új Magyarország Fejlesztési Tervben szereplő Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól” szóló 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 4. § d), dz), dzs), gy), ly), ny, sz, t) pontjai szerinti tevékenységekre ún állami támogatás nyújtható. A Rendelet alapján a következő állami támogatási kategóriák alkalmazhatók az egyes támogatható tevékenységek vonatkozásában:

- regionális beruházási támogatás [8002008/EK számú, a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőknek nyilvánításáról szóló 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet (HL L 214/3., 2008.8.9.)].csekély összegű támogatásokra [a Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 379/5., 2006.12.28.)]
- A projekt előkészítési költségekre csak de minimis támogatás nyújtható, amennyiben a KMOP forrásból nyújtott támogatás „állami támogatás” hatálya alá esik és az adott költség nem a bekerülési érték része. A könyvekbe Tárnyi

²² Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési sajátosságairól szóló 249/2000.(XII.24.Korm. rendelet hatálya alá tartozó szervezet

²³ Alaptevékenységnek tekinthető az 1990. LXV. Tv (Ötv) 8. §-ában meghatározott feladatok, valamint az egyes ágazati jogszabályokban előírt feladatok ellátása. Minden egyéb esetben vállalkozási tevékenységről beszélünk.

²⁴ Lásd: pl. Áht. 92. § (1)

eszközként, Immateriális jószágként bekerülő költségek regionális beruházási támogatásnak minősülnek, a Közösségi jog értelmében Vállalkozásoknak nyújtott „állami támogatás” esetében.

A regionális beruházási támogatásra vonatkozó legfontosabb szabályok:

Regionális beruházási támogatás esetén a támogatást csak induló beruházáshoz lehet igénybe venni. Induló beruházásnak minősül a tárgyi eszközbe vagy immateriális javakba történő beruházás, amely új létesítmény felállításával, meglévő létesítmény bővítésével, egy létesítmény termelésének további, új termékkel történő diverzifikációjával, egy meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának alapvető megváltoztatásával kapcsolatos, illetve a létesítmény felvásárlása.

Helyettesítő, szinten-tartó beruházás, nehéz helyzetben lévő vállalkozások, és a pályázat benyújtása előtt felmerült elszámolható költségekkel rendelkező projektek (megkezdett beruházás) nem támogathatók. A projekt előkészítése nem minősül a fejlesztés, beruházás megkezdésének.

A csekély összegű (de minimis) támogatásra vonatkozó legfontosabb szabályok:

Csekély összegű (de minimis) támogatás esetén az adott és a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi év időszakában bármely kedvezményezett részére odaítélt csekély összegű (de minimis) támogatás összege nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, a közúti szállítási ágazatban tevékenykedő kedvezményezett esetében a 100 000 eurónak megfelelő forint összeget. A csekély összegű támogatás odaítélésének feltétele, hogy a kedvezményezett nyilatkozik az adott és a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi évben általa igénybe vett csekély összegű támogatások támogatástartalmaról (ld. Pályázati adatlap nyilatkozatok; és jelen pályázati útmutató F9. Csatolandó mellékletek).

Minden egyes új csekély összegű támogatás odaítélésekor az adott pénzügyi évben, valamint az előző két pénzügyi év alatt odaítélt csekély összegű támogatás teljes összegét kell figyelembe venni.

A csekély összegű támogatás ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nem halmozható állami támogatással, amennyiben az így halmozott összeg meghaladná a támogatási intenzitás csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottságnak a jövőhagyó határozatában meghatározott mértékét.

A csekély összegű támogatásokról külön útmutató áll rendelkezésre a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján (www.ujszecsenyiterv.gov.hu).

2. Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerint vállalkozásnak NEM minősülő kedvezményezettekre vonatkozó szabályok

Közcélú, jövedelemtermelőnek minősülő projektek

Azon projektek, amelyek esetében a pályázó **nem minősül a közösségi jog szerinti vállalkozásnak, vizsgálni kell**, hogy az adott projekt a 1083/2006/EK Rendelet 55. cikke szerint **jövedelemtermelőnek minősül-e**.

Adott projekt a következő feltételek egyidejű teljesülése esetén minősülhet **jövedelemtermelőnek**:

- A **pályázó** olyan non-profit szervezet (ide nem értve a közhasznú társaságot), közoktatási illetve felsőoktatási intézmény, illetve az államháztartás olyan

szervezete²⁵, amely a **megtermelt energiát** kizárólag a részére jogszabályban meghatározott – adott esetben alapító okiratban rögzített - **közfeladatként** közérdekből, **haszonszerzési cél nélkül** ellátandó szakmai **alapeladatához** használja fel (vagyis nem minősül a közösségi jog szerinti vállalkozásnak), **ÉS**

- e tevékenysége keretében **díjbevételt realizál** (pl. közoktatási Intézmény térítési és egyéb díjbevételei) és a **projekt e tevékenységhez kapcsolódik, TOVÁBBA**
- a pénzügyi elemzés szerinti referencia időszakban a fejlesztés megvalósításából származó **nettó bevétel** (összes bevétel és működési költségek különbsége) **pozitív**.

A **támogatás tényleges mértéke** jövedelemtermelő projekt esetében **ún. finanszírozás hiány számítás alapján kalkulálható** (a közcélú, jövedelemtermelő projektekre vonatkozó szabályok szerint).

KIVÉTELT KÉPEZNEK ez alól azon jövedelemtermelőnek minősülő **projektek**, amelyek elszámolható **összköltsége nem haladja meg a 260 millió Ft-ot**. Ezen projekt támogatási mértékének meghatározása azonos a közcélú, nem jövedelemtermelő projektekénél alkalmazandó módszertannal.

Közcélú, nem jövedelemtermelőnek minősülő projektek

Közcélú, nem jövedelemtermelőnek minősülnek azok a **projektek**, amelyek esetében a **pályázó** olyan non-profit szervezet (ide nem értve a közhasznú társaságot), közoktatási illetve felsőoktatási intézmény, vagy az államháztartás olyan szervezete, amely a **megtermelt energiát** kizárólag a részére jogszabályban meghatározott – adott esetben alapító okiratban rögzített - **közfeladatként** közérdekből, **haszonszerzési cél nélkül** ellátandó tevékenységéhez (alapeladatához) használja fel (vagyis nem minősül a közösségi jog szerinti vállalkozásnak),

- ÉS** e tevékenységét kizárólag államháztartási forrásból finanszírozza, továbbá,
- a projekt ehhez kapcsolódik, **VAGY**
- e tevékenysége keretében **díjbevételt realizál** (pl. közoktatási intézmény térítési díjbevételei), és a projekt ehhez kapcsolódik, de a pénzügyi elemzés szerinti referencia időszakban a fejlesztés megvalósításából származó **nettó bevétel** (összes bevétel és működési költségek különbsége) **negatív**.

Ilyen esetben a **támogatás tényleges mértéke** a D2 fejezetben meghatározott táblázat szerint, a támogatás összege pedig a teljes (elszámolható) költség és a táblázat megfelelő adatának szorzataként számítandó ki.

Az egyes támogatási kategóriákra vonatkozó további részletes szabályokat a Pályázati Útmutató c. dokumentum D4 pontja tartalmazza.

D2. Támogatás mértéke

Az ebben a pályázati felhívásban elnyerhető támogatás mértéke minimum az összes elszámolható költség 10%-a, a maximum mértékek meghatározásához pedig az alábbi táblázat alkalmazandó:

KMOP-3.3.3-11.	Támogatás mértéke kedvezményezeti csoportonként (az elszámolható költségek arányában, %)		
	A	B	C
Régió (a megvalósítás helyszíne)	Vállalkozások	Költségvetési szervek és intézményeik, közoktatási és felsőoktatási intézmények, valamint non-profit szervezetek	Önkormányzat - H kistérségben ⁵
Pest megye	Egyéb: 30 Mikro- és kisvállalkozás: 50 Középvállalkozás: 40	85	90
Budapest	Egyéb: 10 Mikro- és kisvállalkozás: 30 Középvállalkozás: 20		

A támogatás mértékének és összegének meghatározása

A Pályázati útmutató B1 fejezete szerinti, Központi költségvetési szerv és intézménye (31 KSH kódú kedvezményezettek), a **Társadalombiztosítási költségvetési irányító és költségvetési szervek (33 KSH kódú kedvezményezettek (kivéve, ha az általuk végzett gazdasági tevékenység a EUMSZ 107. cikk (1) szerinti állami támogatás hatálya alá tartoznak!))** esetében a **támogatás mértékének** felső maximuma az elszámolható költségek 100%,

A támogatás mértékének és összegének meghatározása során figyelembe kell venni a következő szempontokat is (projektkategóriák):

1) A közcélú, nem jövedelemtermelőnek minősülő projektek (ld. A5 fejezet), továbbá a 250 millió Ft-ot meg nem haladó elszámolható költségű közcélú, jövedelemtermelőnek minősülő projektek, valamint a 250 millió Ft-ot meg nem haladó elszámolható költségű, állami támogatásnak minősülő projektek esetében

⁵ A projekt a 311/2007. (XI. 17.) Korm. Rendelet, vagy a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács 4/2008. (II. 01.) sz. határozata, vagy a különböző okok miatt hátrányos és leghátrányosabb helyzetű települések 240/2006. (XI. 30.) számú kormányrendelet szerinti kedvezményezett kistérségben, településen valósul meg.

²⁵ Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési sajátosságairól szóló 249/2000.(XII.24.Komr. rendelet hatálya alá tartozó szervezet

a táblázat szerinti támogatási ráták alapján történik a támogatás összegének számítása.

Ilyen projektek esetében a megvalósíthatósági tanulmány útmutató szerinti releváns pontok, valamint annak mellékletét képező „Energetikai és Gazdasági melléklet (Excel fájl)” kitöltésére és benyújtására van szükség.

2) A Pályázati felhívás B1 fejezete szerinti, Központi költségvetési irányító és költségvetési szerv (31 KSH kódú kedvezményezettek) és a Társadalombiztosítási költségvetési szervek (33 KSH kódú kedvezményezettek) 250 millió Ft-ot meghaladó elszámolható költségű, közcélú, jövedelemtermelőnek minősülő projektjei esetében a megtérülő részre jutó központi költségvetési kiadásokat a XIX. Uniós fejlesztések fejezetből a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség biztosítja (kivéve, ha a EUMSZ 107. cikk (1) szerinti állami támogatás hatálya alá tartoznak!)

Ilyen projektek esetében a megvalósíthatósági tanulmány útmutató szerinti releváns pontok, valamint annak mellékletét képező „Energetikai és Gazdasági melléklet (Excel fájl)” kitöltésére és benyújtására van szükség.

D3. Támogatás összege

A jelen pályázat keretében elnyerhető támogatás összege minimum 3 millió, maximum 100 millió Ft lehet.

D4. Az önrész összetétele

Az önrész összetételével kapcsolatos részletes előírásokat az Pályázati Útmutató c. dokumentum D1 pontja tartalmazza.

D5. Biztosítékok köre

A biztosítékokkal kapcsolatos általános előírásokat az Pályázati Útmutató c. dokumentum D3. pontja tartalmazza.

D6. Előleg igénylése

Jelen kiírás keretében támogatott projektek esetében az igénybe vehető maximális előleg mértéke a megítélt támogatás 25%-a.

Az előlegigényléssel kapcsolatos általános előírásokat az Pályázati Útmutató c. dokumentum D2. pontja tartalmazza.

E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

A pályázat nem hiánypótolható befogadási és jogosultsági kritériumai:

	Szempont	A pályázó megfelel a kritériumnak	A pályázó nem felel meg a kritériumnak
1.	A pályázat a benyújtási határidőn belül került benyújtásra. Benyújtásnak a pályázatot tartalmazó postai küldeményen, szereplő postai bélyegző dátuma tekintendő, mely nem lehet későbbi a benyújtási határidőnél.		
2.	Az igényelt támogatás összege nem haladja meg a maximálisan igényelhető támogatási összeget, és eléri a minimálisan igényelhető támogatást, és az igényelt támogatási arány nem haladja meg a kiírásban megjelölt maximális támogatási intenzitást.		
3.	A Projekt adatlap az adott pályázati kiíráshoz közzétett kitöltő programmal került elkészítésre		
4.	A Projekt adatlap xdat formátumban került benyújtásra (a pdf formátumban benyújtott Projekt adatlap feldolgozására nincs lehetőség)		
5.	Az xdat file-ban csatolt Projekt adatlap nem üres, a jogosultsági vizsgálat szempontjából szükséges részek kitöltésre kerültek,		
Jogosultsági kritériumok			
6.	A támogatást igénylő a jelen pályázati felhívásban meghatározott lehetséges pályázói körbe tartozik. A projekt adatlapon megadott információk alapján kerül ellenőrzésre.		

Amennyiben a benyújtott pályázat nem felel meg a fenti feltételeknek, a pályázat hiánypótlás nélkül elutasításra kerül!

Ha a projektjavaslat megfelel a fenti kritériumoknak, a közreműködő szervezet azt befogadja, és az NFÜ által meghatározott módon tartalmilag értékeli.

2. Támogathatósági kritériumok

2.1 Teljességi kritériumok

	Szempont	Igazolás módja
1.	A papír alapon benyújtott nyilatkozat az arra jogosult által, a megfelelő módon aláírásra került.	
2.	A pályázatot magyar nyelven nyújtották be.	Pályázati csomag
3.	Az adatlapot sem tartalmában, sem alakjában nem változtatták meg.	Projekt adatlap
4.	A Projekt adatlap valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az „Útmutató a projekt adatlap kitöltéséhez” c dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésre hiánytalanul választ ad.	Projekt adatlap
5.	A pályázatban szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.	Pályázati csomag
6.	A pályázó, és a projekt nem tartozik a Pályázati Útmutató c. dokumentum F1. és F2. pontjában, valamint a jelen Pályázati Felhívás C7. pontjában meghatározott kizáró okok alá.	Pályázati csomag
7.	A pályázó vállalja a Pályázati Útmutató F3. pontjában meghatározott általános, valamint jelen Felhívás C.7.4. pontjában meghatározott egyéb speciális feltételeket.	Projekt adatlap
8.	A pályázó a pályázat befogadásának feltételeként meghatározott valamennyi nyilatkozatot megfelelően megtette, az abban foglaltakat vállalta. Konzorciumok esetén a releváns nyilatkozatokat valamennyi konzorciumi tag megfelelően megtette.	Projekt adatlap
9.	A csatolt mellékletek köre teljes és megfelel az előírt alakí-formai követelményeknek.	Pályázati csomag
10.	Elszámolható költségek köre	A költség-alátámasztó dokumentumok az előírt alakí-formai követelményeknek megfelelnek. A költségek alátámasztása elsődlegesen a Pályázati Útmutató c. dokumentum C2.2. pontjának, valamint az 1. számú mellékletében előírtaknak megfelelően, a jelen Felhívás mellékletét képező részletes költségvetési táblázat

		megfelelő kitöltésével és benyújtásával történik. Amennyiben a költségvetést tartalmazó táblázaton kívül egyéb költség alátámasztó dokumentum is benyújtandó, az egyértelműen megfelleltethető a költségvetés egyes tételeinek. Adott költségvetélt alátámasztó dokumentumokban feltüntetett összeg megegyezik a tervezett költségvetél összegével, vagy annál magasabb. (Amennyiben a hiánypótlást követően a pályázó/pályázat ezen kritériumnak nem felel meg, úgy az Általános Feltételek G1. pontjában foglaltaknak megfelelően költségcsökkentés történik.)	
11.	A megvalósítás helyszíne, fejlesztéssel érintett ingatlan tulajdoni viszonyai megfelelnek a Pályázati Útmutató c. dokumentum C7 pontjában		Pályázati csomag
12.	A Pályázó a Projekt adatlap vonatkozó pontjában (Esélyegyenlőség érvényesítése) legalább két szempontot megjelölt.		Projekt adatlap
13.	A Pályázó a Projekt adatlap vonatkozó pontjában (Környezeti fenntarthatóság érvényesítése) legalább egy-egy vállalást tett kategóriánként a választható szempontok közül.		Projekt adatlap
14.	A Pályázó a Projekt adatlap vonatkozó pontjában a jelen Felhívásban meghatározott kulcsindikátorokat reális bázis- és célérték meghatározásával megadta.		Projekt adatlap
15.	A projekt maximum 24 hónap alatt megvalósul és a projekt kezdési időpontja nem korábbi, mint a pályázat benyújtásának időpontja.		Projekt adatlap
16.	A pályázathoz benyújtásra került a megvalósíthatósági tanulmány útmutatóban megfogalmazott követelményeknek formailag és tartalmilag megfelelő Megvalósíthatósági tanulmány és annak kötelező kiegészítő dokumentumai..		Pályázati csomag
17.	A beruházás megvalósításának eredményeként egyértelműen igazolható megújuló energiafelhasználás növekedés, és ez által számszerűsíthető környezetvédelmi eredmények (üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentés) jelentkeznek.		Pályázati csomag
18.	A projekt-menedzsment megfelelése a megvalósíthatósági tanulmány szerint –Minimum 2,5 pontot elér a projektmenedzsment (csak 250 millió forint alatti elszámolható költségű projekt esetén számít jogosultsági feltételnek)		Pályázati csomag

19.	Belső Megtérülési Ráta (BMR) számítás A pályázat szerinti beruházás pénzügyi megtérülési rátája (BMR) 0 és 15,00 % között van.	Pályázati csomag
20.	A projekt megfelel a C12 fejezet azon előírásának, amely szerint nem nyújtható támogatás olyan fejlesztés megvalósításához, amelyik 1000 m ² -ert meghaladó hasznos alapterületű kereskedelmi létesítmény energiaellátásához kapcsolódik	Pályázati csomag

Ha a benyújtott pályázat nem felel meg a (teljességi, tartalmi - szakmai megfelelési, pontozással értékelt tartalmi szakmai szempontok) feltételeknek, megfelelő, de legalább 5 napos határidő kifizésével – az összes hiány, vagy hiba egyidejű megjelölése mellett – a KSZ felszólítja a pályázót a pályázat kijavítására. Hiánypótlásra egyszer lehet felhívni a pályázót.

Ha a pályázó a hiánypótlást hibásan, hiányosan nyújtja be, úgy a hibás, hiányos pályázatot a rendelkezésre álló adatok alapján kell elbírálni.

A pályázónak a jelen pontban szereplő kritériumoknak a pályázat benyújtásakor kell megfelelnie, amelyet a fent kifejtettek szerint hiánypótlás során is teljesíthet.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a hiánypótlás során a hiánypótlási felhívásban előírt módosításoktól eltérő módosítás, valamint a pályázat tartalmi elemeinek változtatása nem lehetséges. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a hiánypótlást követően a projekt támogathatóságának megítéléséhez szükséges információk nem állnak teljes körűen rendelkezésre, a projektet a Döntés-előkészítő bizottság elutasításra javasolhatja!

II. Tartalmi értékelés

A C1 Támogatható tevékenységek köre fejezetben szereplő I. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 tevékenységekre vonatkozóan:

III. TARTALMI FELTÉTELEK

III.1. PÁLYÁZÓ SZERVEZET MEGFELELŐSÉGE		
K	A szervezet esélyegyenlőségi megfelelése	1
K	A szervezet környezeti fenntartható fejlődés elveinek való megfelelése	1

III.2. SZAKMAI KRITÉRIUMOK

III.2.1. A projekt illeszkedése az OP, illetve az akcióterv céljainhoz		
K	A projekt célja, indoklása: Helyzelemzés - jelenlegi helyzet, kiinduló állapot -, a fejlesztés szükségességének bemutatása	3
K	A beruházás által elérendő célok bemutatása: Milyen célok elérését teszi lehetővé a beruházás?	
K	A tervezéshez alapul vett adatok, számítások megfelelése, minősége	

K	A jelenlegi/tervezett energia igények bemutatása	
---	--	--

III.2.2. A változatelemzés megfelelése		
K	Változatelemzés kidolgozottsága, megalapozottsága	4
K	Megfelelő változatelemzési szempontrendszer felállítása	
K	Változatok összehasonlítása, reális változatok azonosítása és bemutatása	
K	Változatelemzés hiányában az indoklás alátámasztottsága, megfelelése	

III.2.3. A projekt kiválasztott változatra vonatkozó szakmai tartalom értékelése		
K	A projekt műszaki és energetikai tartalmának megfelelése	14 min. 7
K	A kiválasztott változat megvalósításának kockázatainak értékelése: A megvalósíthatósági kockázatok kezelése, ütemezés, tulajdonviszonyok stb.	5 min. 2
K	A projektelemelek (beruházási költségek) indoklottsága, elszámolhatósága, realitása. A projekt költséghatékonysága	10 min. 5
K	Energetikai számítások megfelelése (MT, energetikai melléklet)	5 min. 2,5
K	A projekt esélyegyenlőségi megfelelése, értékelése	1
K	A projekt környezeti fenntartható fejlődés elveinek való megfelelése, értékelése	1
T	A projekt társadalmi-gazdasági kohéziós célokhoz való hozzájárulása [TEKTT lista]	2

III.2.4. A projekt megvalósítás cselekvési terve		
K	Projekt irányítási struktúrája: A projektmenedzsment szervezet és személyek projektmenedzselési szaktudása, tapasztalata referenciái	5 min. 2,5
K	A projekt megvalósítása - beruházás - során keletkező hulladékra vonatkozóan annak bemutatása, hogy milyen típusú hulladék (EWC kód) és mekkora mennyiségben keletkezik. A keletkezett hulladék milyen módon kerül tárolásra valamint kinek kerül átadásra és milyen célból: hasznosítás/kezelés/ártalmatlanítás, stb. Biomassza felhasználás és biogáz technológia esetében az üzemeltetésre vonatkozóan is be kell mutatni a hulladékkezelést.	3 min. 1

III. 2.5. A projekt fenntarthatóságának vizsgálata		
K	Üzemeltetési koncepció megfelelése (szakmai koncepció, jogi megfelelés) és az üzemeltetésre vonatkozó kockázatkezelési stratégia értékelése (pl.: alapanyag ellátás kockázata biomassza erőműre vonatkozó fejlesztés esetén)	10 min. 5
T	A felhasznált megújuló energiahordozó az energetikai outputra vetítve több mint 50%-ban: <ul style="list-style-type: none"> - nem szerves energiahordozó vagy szerves melléktermék, hulladék → 3 pont - energetikai célú növénytermesztés → 2 pont - egyéb alapanyag → 0 pont 	3

IV. PÉNZÜGYI KRITÉRIUMOK

K	A pályázó szervezet pénzügyi stabilitása: Önerő, külső források, tulajdonosi háttér, gazdálkodási adatok	5
K	A pénzügyi elemzés, számítása helyes (BMR, TISZ, stb.)	5
	Üzemeltetési költségek, bevételek realitása, számításának helyessége	min. 2
T	A beépített villamos teljesítményre (kW) vetített fajlagos beruházási igény (ezer Ft/kW) ²⁶	10
	10 pt nettó 500 e.Ft/kW és alatta	
	9 pt 501 - 600 e Ft/kW	
	8 pt 601 - 700 e Ft/kW	
	7 pt 701 - 800 e Ft/kW	
	6 pt nettó 801 - 900 e Ft/kW	
	5 pt nettó 901 - 1.000 eFt/kW	
	4 pt nettó 1.001 - 1.100 e Ft/kW	
	3 pt nettó 1.101- 1.200 e Ft/kW	
	2 pt nettó 1.201. - 1.300 e- Ft/kW	
	1 pt nettó 1.301 e Ft/kW és 1.400 e Ft/kW	
	0 pt nettó 1.400 e Ft/ kW felett	

²⁶ A biometán termelésre, illetve a földgázhálózatba való táplálást célzó projektek esetében ez a szempont nem értelmezendő. E projektek értékelése a többi szempont alapján végezhető el. Maximális pontszám: 90 pont. A támogatáshoz minimum 45 pont elérése szükséges.

Napelemre vonatkozóan	
	10 pt nettó 800.- e Ft/kW és alatta
	9 pt nettó 801 - 950 e Ft/kW
	8 pt nettó 951 - 1.100 e Ft/kW
	7 pt nettó 1.101 - 1.250 e Ft/kW
	6 pt nettó 1.2500 - 1.350 e Ft/kW
	5 pt nettó 1.351- 1.450 e Ft/kW
	4 pt nettó 1.451 - 1.550 e Ft/kW
	3 pt nettó 1.551 - 1.650 e Ft/kW
	2 pt nettó 1.651 - 1.750 e Ft/kW
	1 pt nettó 1.751 - 1850 e Ft/kW
	0 pt nettó 1.850 e Ft/kW felett

V. A PROJEKT KÖRNYEZETVÉDELMI JELENTŐSÉGE

T	Az 1 tonna éves ÜHG-kibocsátás csökkentésre vetített elszámolható költség széndioxid egyenértékben kifejezve (ezerFt/tCO _{2eq} /év) ¹	
	10 pt. Költség ≤ 200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	9 pt 400 ≥ költség > 200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	8 pt 600 ≥ költség > 400 eFt/tCO _{2eq} /év	
	7 pt 800 ≥ költség > 600 eFt/tCO _{2eq} /év	
	6 pt 1.000 ≥ költség > 800 eFt/tCO _{2eq} /év	
	5 pt 1.200 ≥ költség > 1.000 eFt/tCO _{2eq} /év	
	4 pt 1.400 ≥ költség > 1.200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	3 pt 1.600 ≥ költség > 1.400 eFt/tCO _{2eq} /év	
	2 pt 1.800 ≥ költség > 1.600 eFt/tCO _{2eq} /év	
	1 pt 2.000 ≥ költség > 1.800 eFt/tCO _{2eq} /év	
	0 pt Költség > 2.000 eFt/tCO _{2eq} /év	
T	A projekt nem ÜHG csökkentéssel kapcsolatos, objektíven bemutatható és számszerűsíthető környezeti előnyei. Ezen előnyök jelentősége és bemutatásának megalapozottsága	2
Maximálisan elérhető pontszám		100

¹ A biometán termelésre, illetve a földgázhálózatba való táplálást célzó projektek esetében ez a szempont nem értelmezendő. E projektek értékelése a többi szempont alapján végezhető el. Maximális pontszám: 90 pont. A támogatáshoz minimum 45 pont elérése szükséges.

Kizáró feltétel: az adott értékelési szempontnak nem megfelelt pályázat nem támogatható, akkor, ha bármelyik Kizáró (K) feltétel jelű szempontnál az értékelő nulla pontot javasol. (A pályázót teljes körűen tájékoztatni kell az elutasítás indokairól, ezért a projektet valamennyi kritérium alapján értékelni kell, abban az esetben is, ha valamely feltétel tekintetében nem éri el a minimum szintet. Minden nem teljesült kizáró kritériumot fel kell sorolni a szöveges értékelésben!)

T = nem kizáró kritérium (a nem megfelelt pályázó pontszámot veszít, illetve az IH döntésének megfelelően a támogatási szerződés megkötéséhez szükséges feltételek teljesítésével biztosíthatja a megfelelést)

+ megfelelt/ nem megfelelt értékelés

A maximális pontszám 100 pont, a pályázatnak minimum 50 pontot el kell érnie ahhoz, hogy támogatható legyen, az 50 pont elérés ugyanakkor nem jelenti a támogatás automatikus megítélését.

A C1 Támogatható tevékenységek köre fejezetben szereplő II. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 tevékenységekre vonatkozóan:

III. TARTALMI FELTÉTELEK: A 250 MILLIÓ FORINT ALATTI ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓAN		
III.1. A projekt illeszkedése az OP, illetve az akcióterv céljaihoz		
K	A projekt célja, indoklása: Helyzetelemzés - jelenlegi helyzet, kiinduló állapot -, a fejlesztés szükségességének bemutatása	5
K	A beruházás által elérendő célok bemutatása: Milyen célok elérését teszi lehetővé a beruházás?	
K	A projekt megvalósításának alátámasztása	
K	A tervezéshez alapul vett adatok, számítások megfelelése, minősége	
K	A jelenlegi/tervezett energia igények bemutatása	
III.2. A változatelemzés megfelelése		
K	A kiválasztott változat indoklásának megfelelése	4
III.3. A projekt kiválasztott változatára vonatkozó szakmai tartalom értékelése		
K	A projekt műszaki és energetikai tartalmának megfelelése	15 min. 7
K	A kiválasztott változat megvalósításának kockázatainak értékelése: A megvalósíthatósági kockázatok kezelése, ütemezés, tulajdonviszonyok stb.	5 min. 2
K	A projektelemek (beruházási költségek) indoklása, elszámolhatósága, realitása. A projekt költséghatékonysága	10

		min. 5
K	Energetikai számítások megfelelése (MT, energetikai melléklet)	5 min. 2,5
K	A projekt társadalmi-gazdasági kohéziós célokhoz való hozzájárulása [TEKTT lista]	2
III. 4. A projekt megvalósítás cselekvési terve		
T	A projekt megvalósítása - beruházás - során keletkező hulladékra vonatkozóan annak bemutatása, hogy milyen típusú hulladék (EWC kód) és mekkora mennyiségben keletkezik. A keletkezett hulladék milyen módon kerül tárolásra valamint kinek kerül átadásra és milyen célból: hasznosítás/kezelés/ártalmatlanítás, stb. Biomassza felhasználás és biogáz technológia esetében az üzemeltetésre vonatkozóan is be kell mutatni a hulladékkezelést.	3 min. 1
III. 5. A projekt fenntarthatóságának vizsgálata		
K	Üzemeltetési koncepció megfelelése (szakmai koncepció, jogi megfelelés) és az üzemeltetésre vonatkozó kockázatkezelési stratégia értékelése (pl.: alapanyag ellátás kockázata biomassza erőműre vonatkozó fejlesztés esetén)	10 min. 5
T	A felhasznált megújuló energiahordozó az energetikai outputra vetítve több mint 50%-ban: - nem szerves energiahordozó vagy szerves melléktermék, hulladék → 3 pont - energetikai célú növénytermesztés → 2 pont - egyéb alapanyag → 0 pont	3

IV. PÉNZÜGYI KRITÉRIUMOK A 250 MILLIÓ FORINT ALATTI ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓAN		
IV.1. Támogathatósági és társfinanszírozási feltételek vizsgálata		
K	A pénzügyi elemzés, számítása helyes (BMR, TISZ, stb.)	5
	Üzemeltetési költségek, bevételek realitása, számításának helyessége	min. 2
T	A beépített hőteljesítményre (kW) vetített fajlagos beruházási igény (ezer Ft/kW)	15
	10 pont nettó 100 e.Ft/kW és alatta	
	9 pont nettó 101 - 150 e Ft/kW	
	8 pont nettó 151 - 250 e Ft/kW	
	7 pont nettó 251 - 350 e Ft/kW	

6 pont nettó 351 - 450 e Ft/kW	
5 pont nettó 451 - 550 e Ft/kW	
4 pont nettó 551 - 650 e Ft/kW	
3 pont nettó 651 - 700 e Ft/kW	
2 pont nettó 701 - 750 e Ft/kW	
1 pont nettó 751 - 800 e Ft/kW	
0 pont nettó 800 e Ft/ kW felett	
Napkollektorra vonatkozóan	
10 pt nettó 80 e Ft/m ² és alatta	
9 pt nettó 81 - 110 e Ft/m ²	
8 pt nettó 111 - 140 e Ft/m ²	
7 pt nettó 141 - 170 e Ft/m ²	
6 pt nettó 171 - 200 e Ft/m ²	
5 pt nettó 201 - 230 e Ft/m ²	
4 pt nettó 231 - 260 e Ft/m ²	
3 pt nettó 261 - 290 e Ft/m ²	
2 pt nettó 291 - 320 e Ft/m ²	
1 pt nettó 321 - 340 e Ft/m ²	
0 pt nettó 340 e Ft/m ² felett	

V. A PROJEKT REGIONÁLIS ÉS ÁGAZATI JELENTŐSÉGE A 250 MILLIÓ FORINT ALATTI ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓAN		
T	Az 1 tonna éves ÜHG-kibocsátás csökkentésre vetített elszámolható költség széndioxid egyenértékben kifejezve (ezerFt/tCO _{2eq} /év)	15
	10 pt. Költség ≤ 200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	9 pt 400 ≥ költség > 200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	8 pt 600 ≥ költség > 400 eFt/tCO _{2eq} /év	
	7 pt 800 ≥ költség > 600 eFt/tCO _{2eq} /év	
	6 pt 1.000 ≥ költség > 800 eFt/tCO _{2eq} /év	
	5 pt 1.200 ≥ költség > 1.000 eFt/tCO _{2eq} /év	
	4 pt 1.400 ≥ költség > 1.200 eFt/tCO _{2eq} /év	

	3 pt 1.600 ≥ költség > 1.400 eFt/tCO _{2eq} /év	
	2 pt 1.800 ≥ költség > 1.600 eFt/tCO _{2eq} /év	
	1 pt 2.000 ≥ költség > 1.800 eFt/tCO _{2eq} /év	
	0 pt Költség > 2.000 eFt/tCO _{2eq} /év	
T	A projekt nem ÜHG csökkentéssel kapcsolatos, objektíven bemutatható és számszerűsíthető környezeti előnyei. Ezen előnyök jelentősége és bemutatásának megalapozottsága	3
Maximálisan elérhető pontszám		100

VI. TARTALMI FELTÉTELEK A 250 MILLIÓ FORINT ÉS AZT MEGHALADÓ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓAN		
VI.1. PÁLYÁZÓ SZERVEZET MEGFELELŐSÉGE		
K	A szervezet esélyegyenlőségi megfelelése	1
K	A szervezet környezeti fenntartható fejlődés elveinek való megfelelése	1

VI.2. SZAKMAI KRITÉRIUMOK A 250 MILLIÓ FORINT ÉS AZT MEGHALADÓ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓAN		
VI.2.1. A projekt illeszkedése az OP, illetve az akcióterv céljaihoz		
K	A projekt célja, indokoltsága: Helyzetelemzés - jelenlegi helyzet, kiinduló állapot -, a fejlesztés szükségszerűségének bemutatása	
K	A beruházás által elérendő célok bemutatása: Milyen célok elérését teszi lehetővé a beruházás?	
K	A projekt megvalósításának alátámasztása	3
K	A tervezéshez alapul vett adatok, számítások megfelelése, minősége	
K	A jelenlegi/tervezett energia igények bemutatása	
VI.2.2. A változatelemzés megfelelése		
K	Változatelemzés kidolgozottsága, megalapozottsága	
K	Megfelelő változatelemzési szempontrendszer felállítása	4
K	Változatok összehasonlítása, reális változatok azonosítása és bemutatása	
VI.2.3. A projekt kiválasztott változatára vonatkozó szakmai tartalom értékelése		
K	A projekt műszaki és energetikai tartalmának megfelelése	14 min. 7
K	A kiválasztott változat megvalósításának kockázatainak értékelése: A	5

	megvalósíthatósági kockázatok kezelése, ütemezés, tulajdonviszonyok stb.	min. 2
K	A projektelemek (beruházási költségek) indokoltsága, elszámolhatósága, realitása. A projekt költséghatékonysága	10 min. 5
K	Energetikai számítások megfelelése (MT, energetikai melléklet)	5 min. 2,5
K	A projekt esélyegyenlőségi megfelelése, értékelése	1
K	A projekt környezeti fenntartható fejlődés elveinek való megfelelése, értékelése	1
T	A projekt társadalmi-gazdasági kohéziós célokhoz való hozzájárulása [TEKTT lista]	2
VI. 2.4. A projekt megvalósítás cselekvési terve		
K	A projekt irányítási struktúrája: A projektmenedzsment szervezet és személyek projektmenedzselési szaktudása, tapasztalata referenciái	5 min. 2,5
T	A projekt megvalósítása – beruházás - során keletkező hulladékra vonatkozóan annak bemutatása, hogy milyen típusú hulladék (EWC kód) és mekkora mennyiségben keletkezik. A keletkezett hulladék milyen módon kerül tárolásra valamint kinek kerül átadásra és milyen célból: hasznosítás/kezelés/ártalmatlanítás, stb. Biomassza felhasználás és biogáz technológia esetében az üzemeltetésre vonatkozóan is be kell mutatni a hulladékkezelést.	3 min. 1

VI. 2.5. A projekt fenntarthatóságának vizsgálata		
K	Üzemeltetési koncepció megfelelése (szakmai koncepció, jogi megfelelés) és az üzemeltetésre vonatkozó kockázatkezelési stratégia értékelése (pl.: alapanyag ellátás kockázata biomassza erőműre vonatkozó fejlesztés esetén)	10 min. 5
T	A felhasznált megújuló energiaforrás az energetikai outputra vetítve több mint 50%-ban: - nem szerves energiaforrás vagy szerves melléktermék, hulladék → 3 pont - energetikai célú növénytermesztés → 2 pont - egyéb alapanyag → 0 pont	3

VII. PÉNZÜGYI KRITÉRIUMOK A 250 MILLIÓ FORINT ÉS AZT MEGHALADÓ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓAN

VII.1. Támogathatósági és társfinanszírozási feltételek vizsgálata
---

K	A pályázó szervezet pénzügyi stabilitása: Önerő, külső források, tulajdonosi háttér, gazdálkodási adatok	5	
K	A pénzügyi elemzés, számítás helyes (BMR, TISZ, stb.)	5	
	Üzemeltetési költségek, bevételek realitása, számításának helyessége	min. 2	
T	A beépített hőteljesítményre (kW) vetített fajlagos beruházási igény (ezer Ft/kW)	10	
	10 pt nettó 100 e.Ft/kW és alatta		
	9 pt nettó 101 - 150 e Ft/kW		
	8 pt nettó 151 - 250 e Ft/kW		
	7 pt nettó 251 - 350 e Ft/kW		
	6 pt nettó 351 - 450 e Ft/kW		
	5 pt nettó 451 - 550 e Ft/kW		
	4 pt nettó 551 - 650 e Ft/kW		
	3 pt nettó 651 - 700 e Ft/kW		
	2 pt nettó 701 - 750 e Ft/kW		
	1 pt nettó 751 - 800 e Ft/kW		
	0 pt nettó 800 e Ft/ kW felett		
Napkollektorra vonatkozóan			
	10 pt nettó 80 e Ft/m ² és alatta		
	9 pt nettó 81 - 110 e Ft/m ²		
	8 pt nettó 111 - 140 e Ft/m ²		
	7 pt nettó 141 - 170 e Ft/m ²		
	6 pt nettó 171 - 200 e Ft/m ²		
	5 pt nettó 201 - 230 e Ft/m ²		
	4 pt nettó 231 - 260 e Ft/m ²		
	3 pt nettó 261 - 290 e Ft/m ²		
	2 pt nettó 291 - 320 e Ft/m ²		
	1 pt nettó 321 - 340 e Ft/m ²		
	0 pt nettó 340 e Ft/m ² felett		

VIII. A PROJEKT REGIONÁLIS ÉS ÁGAZATI JELENTŐSÉGE A 250 MILLIÓ FORINT ÉS AZT MEGHALADÓ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓAN

T	Az 1 tonna éves ÜHG-kibocsátás csökkentésre vetített elszámolható költség széndioxid egyenértékben kifejezve (ezerFt/tCO _{2eq} /év)	
	10 pt. Költség ≤ 200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	9 pt 400 ≥ költség > 200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	8 pt 600 ≥ költség > 400 eFt/tCO _{2eq} /év	
	7 pt 800 ≥ költség > 600 eFt/tCO _{2eq} /év	
	6 pt 1.000 ≥ költség > 800 eFt/tCO _{2eq} /év	10
	5 pt 1.200 ≥ költség > 1.000 eFt/tCO _{2eq} /év	
	4 pt 1.400 ≥ költség > 1.200 eFt/tCO _{2eq} /év	
	3 pt 1.600 ≥ költség > 1.400 eFt/tCO _{2eq} /év	
	2 pt 1.800 ≥ költség > 1.600 eFt/tCO _{2eq} /év	
	1 pt 2.000 ≥ költség > 1.800 eFt/tCO _{2eq} /év	
	0 pt Költség > 2.000 eFt/tCO _{2eq} /év	
T	A projekt nem ÜHG csökkentéssel kapcsolatos, objektíven bemutatható és számszerűsíthető környezeti előnyei. Ezen előnyök jelentősége és bemutatásának megalapozottsága	2
Maximálisan elérhető pontszám		100

Magyarázat a táblázatban használt rövidítésekre vonatkozóan:

K = kizáró kritérium (a nem megfelelt pályázó a további értékelésből kizárásra kerül). A kizáró kritériumnak minősülő szempontok esetén a minimálisan elérendő pontszámot a fenti táblázat tartalmazza „min.” megjelöléssel. Amennyiben külön minimális pontszámot a táblázat nem tartalmaz, az adott kizáró kritérium esetében legalább 1 pontot kell elérni annak érdekében, hogy a pályázat ne kerüljön kizárásra.

T = nem kizáró kritérium (a nem megfelelt pályázó pontszámot veszít, illetve az IH döntésének megfelelően a támogatási szerződés megkötéséhez szükséges feltételek teljesítésével biztosíthatja a megfelelést)

+ megfelelt/ nem megfelelt értékelés

E1. Monitoring mutatók

A táblázatban feltüntetett mutatókat kérjük az adatlapon kitölteni.

Mutató	Típus (output/eredmény)	Mértékegység	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja	Mutató forrása	Mérés gyakorisága
Megújuló energiahordozó bázisú villamosenergia-termelés növekedése	eredmény	GWh/év	A pályázathoz mellékelte megvalósíthatósági tanulmány és	Projekt fenntartási időszak vége	Projekt Fenntartási Jelentés	évente

Mutató	Típus (output/eredmény)	Mértékegység	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja	Mutató forrása	Mérés gyakorisága
(amennyiben releváns)			energetikai számítás alapján az értékelő által jóváhagyott érték.			
Megújuló energiahordozó felhasználás növekedése	eredmény	GJ/év	A megvalósíthatósági tanulmány számításai alapján az értékelő által jóváhagyott érték	Projekt fenntartási időszak vége	Projekt Fenntartási Jelentés	évente
ÜHG-kibocsátás csökkentése (CO ₂)	hatás	t/év	A megvalósíthatósági tanulmány számításai alapján az értékelő által jóváhagyott érték	Projekt fenntartási időszak vége	Projekt Fenntartási Jelentés	évente

E2. Csatolandó mellékletek

Ebben a pontban ellenőrzési lista formájában kerül felsorolásra a pályázathoz és/vagy támogatási szerződés megkötéséhez benyújtandó mellékletek köre és az ezekre vonatkozó kötelező formai-tartalmi előírások.

A táblázatban felsoroltakon túlmenően a támogatási szerződés megkötéséhez további feltételek is megfogalmazásra kerülhetnek. A táblázat kizárólag azokat a feltételeket rögzíti, amelyek kapcsán a pályázat benyújtásához kötődően is megfogalmazásra kerül valamilyen előírás.

A mellékletek benyújtása minden konzorciumi tag esetében kötelező, amennyiben releváns.

Valamely melléklet ismételt csatolása akkor szükséges, ha a benyújtását követően annak tartalmát érintő változás következik be. Ekkor a megfelelően módosított dokumentum ismételt becsatolása szükséges.

Ahol az alábbi táblázatban eredeti dokumentum benyújtása került előírásra, ott elfogadható a közjegyző által hitelesített másolat is.

	Melléklet	Pályázathoz benyújtandó	Támogatási Szerződéshez benyújtandó
1.	A Pályázati Útmutató 1. sz. mellékletében meghatározott dokumentumok, az abban meghatározott módon, kivéve az alábbiakban meghatározott eltéréseket, kiegészítéseket.		
Egyéb kiírás-specifikus mellékletek			

	Melléklet	Pályázathoz benyújtandó	Támogatási Szerződéshez benyújtandó
2.	<p>Megvalósíthatósági tanulmány (Elszámolható költségtől függően egyszerűsített vagy normál, illetve jövedelemtermelő típusú), valamint ennek részeként elfogadott környezeti hatástanulmány (amennyiben jogszabály előírja) A megvalósíthatósági tanulmány címlapján kerüljön feltüntetésre a készítő megnevezése, aláírása, valamint a készítés dátuma. A megvalósíthatósági tanulmányt (word formában) és annak mellékletét képező Energetikai mellékletet (Excel fájl) elektronikus formában is csatolni szükséges.</p> <p>Amennyiben a Pályázati Felhívás C1 Támogatható tevékenységek köre pontjában szereplő 6. és 8. tevékenységekre nyújtja be pályázatát, a Pályázati Felhívás F5 Pályázati felhívás mellékletei pontjában szereplő Megvalósíthatósági tanulmány útmutató alapján szükséges eljárni.</p>	eredeti	
3.	<p>A projektmenedzser, továbbá a 100 MFT feletti elszámolható összköltségű beruházás esetén a szakmai vezető szakmai önéletrajza (Ezeknek tükrözniük kell a szakmai és a lebonyolítási kapacitásokat egyaránt). Ha külső céget bíznak meg a projektmenedzser feladatok ellátásával, a feladatot ellátó vállalkozás referenciája, és a pályázó és megbízott vállalkozás között létrejött megbízási szerződés (tervezet) másolata. Amennyiben közbeszerzés köteles a projektmenedzser kiválasztása, akkor az erről szóló nyilatkozat, valamint a közbeszerzési dokumentáció részét képező projektmenedzserre vonatkozó kritériumrendszer (műszaki leírás) benyújtása szükséges.</p>		
4.	<p>A technológia alapanyag ellátását és a termelt energia, melléktermékek beszerzésének és értékesítésének igazolásai: Kimeríthető megújuló energiahordozók felhasználása (pl. tűzifa) esetén beszállítói előszerződés és/vagy szándéknyilatkozatok szkennelt változatai.</p> <p>Hő, tüzelőanyag (továbbiakban: termék) értékesítésének és felhasználásának módját igazoló dokumentumok, melyek tartalmazzák a saját felhasználású és/vagy értékesített termék mennyiségét, természetes mértékegységben kifejezve (kWh/év, MJ/év, t/év). Saját felhasználás esetén kötelező érvényű nyilatkozat benyújtása szükséges a megtermelt és felhasznált termékekről, értékesítés esetén az átvevővel kötött előszerződés (átvételi nyilatkozat) csatolása kötelező.</p> <p>A technológia működése során keletkező hulladékok hasznosítását, elszállítását végző vállalatok befogadó nyilatkozatait, melyek a kezelés módját, mennyiségét egyaránt igazolják</p>		

A pályázati dokumentáció összeállítása az alábbi tartalomjegyzék minta szerint kell, hogy megtörténjen, az alábbi táblázatban szereplő elnevezésekkel, mely egyben a pályázók

számára ellenőrzési listaként is szolgál a csatolandó melléletek körére vonatkozóan. Ahol az alábbi táblázatban eredeti dokumentum is benyújtása került előírásra, ott elfogadható a közjegyző által hitelesített másolat is.

Dokumentum sorszáma	Dokumentum megnevezése	Oldalszám
1. számú melléklet	A pályázó jogi státuszának és a képviselői jogosultság igazolása a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.1. melléklet)	
2. számú melléklet	Pénzügyi szempontok igazolása a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.2. melléklet)	
3. számú melléklet	Pénzügyi alkalmasság igazolása a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.3. melléklet)	
4. számú melléklet	Tulajdonviszonyok, per- és igénymentesség igazolása a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.4. melléklet)	
5. számú melléklet	Engedély a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.5. melléklet)	
6. számú melléklet	<i>Megvalósíthatósági tanulmány a megfelelő útmutatóban meghatározott tartalommal.</i> (Külön felhívjuk a figyelmet, hogy a megvalósíthatósági tanulmány részeként kell benyújtani az Energetikai Mellékletet.	
7. számú melléklet	Részletes költségvetés a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint, a jelen Felhívás mellékletét képező költségvetési táblázat alkalmazásával.	
8. számú melléklet	A projektmenedzser, továbbá a 100 MFT feletti elszámolható összköltségű beruházás esetén a szakmai vezető szakmai önéletrajza	
9.. számú melléklet	A technológia alapanyag ellátását és a termelt energia, melléktermékek beszerzésének és értékesítésének igazolásai	

F.ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

Az általános adminisztratív információkat az Általános Pályázati Útmutató c. dokumentum H. pontja tartalmazza. Az alábbiakban kizárólag a jelen kiírásra vonatkozó speciális feltételek kerülnek rögzítésre.

F1. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje

A pályázat magyar nyelven, kizárólag a Pályázati adatlapon nyújtható be.

A Pályázati Adatlap sem tartalmában, sem alakjában nem változtatható. A Pályázati Adatlap kitöltése kizárólag a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által hivatalosan közzétett kitöltő program alkalmazásával történhet. A program lehetővé teszi a Pályázati Adatlap elektronikus kitöltését, nyomtatását és adathordozóra mentését.

A Pályázati Adatlapot hiánytalanul, minden kérdésére választ adva és az előírt dokumentumok csatolásával kell benyújtani. Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a Pályázati Adatlap egy adott kérdése nem vonatkozik az Ön pályázatára, kérjük a Pályázati adatlap megfelelő helyén a „**pályázatomba nem vonatkozik**” megjegyzést bevezetni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a benyújtást követően a pályázat tartalmi elemeinek változtatására nincs lehetőség. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

„A pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint az útmutatóban előírt mellékleteket) elektronikus adathordozón (kizárólag egyszer írható, írásvédett CD lemezen) a pályázati kiírás részét képező, **kinyomtatott és cégszerűen aláírt** nyilatkozattal együtt zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítási igénybevételével a következő címre kell beküldeni:”

Közép-Magyarországi Operatív Program

Kódszám: KMOP-2011-3.3.3. A megújuló energiahordozó-felhasználás növelése

Közreműködő Szervezet: Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság

1146 Budapest, Hermina út 17.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a pályázatok személyes benyújtására nincs lehetőség!

Kérjük, hogy a borítékon, csomagoláson és CD/DVD lemezen és tokján jól láthatóan tüntesse fel a Pályázati Felhívás kódszámát a pályázó nevét és címét, a felhívás nevét: „Vállalati együttműködés és klaszterek támogatása”. Kérjük, ellenőrizze a kitöltött adatokat, illetve győződjön meg a kitöltés sikerességéről, az adathordozó épségéről!

A pályázatok benyújtása **2011. március 1-től 2011. szeptember 2-ig** lehetséges. A pályázatok benyújtása és elbírálása egyfordulós eljárásrendben, egyszakaszos bírálati folyamat keretében történik, azaz a pályázatok elbírálása egyszerre történik a beadási határidő lejártát követően. A benyújtás napja az a nap, amikor a postai bélyegző szerint a pályázatot postára adták.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága (a továbbiakban: NFÜ ROP IH) fenntartja a jogot a pályázat meghirdetett határidő előtti felfüggesztésére, amelyről hirdetményt tesz közzé. A hirdetményben meghatározott határidőt követően benyújtott pályázatok befogadására nincs lehetőség.

A kizárólag egyszer írható, írásvédett CD lemezen kötelezően a Pályázati adatlap a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által hivatalosan közzétett kitöltő program alkalmazásával készült „.xdat” formátumban kell, hogy szerepeljen, továbbá a Megvalósíthatósági Tanulmány word formátumban, illetve a mellékletei Excel formátumban szerepeljenek

.Felhívjuk a figyelmet, hogy a pályázat benyújtását követően az ellenőrzésre feljogosított szervek megkezdhetik a projekt ellenőrzését!

F2. Vonatkozó jogszabályok indikatív listája (az Általános Pályázati Útmutatóval összhangban)

Az általános jogszabályi listát a Pályázati Útmutató c. dokumentum H13. pontja tartalmazza.

1. Törvények

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról

2. Kormányrendeletek

80/1999. (VI. 11.) Korm. Rendelet a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről
249/2000. (XII. 24.) Korm. Rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól
24/2003. (III. 4.) Korm. Rendelet a területfejlesztési célok megvalósítását szolgáló fejezeti kezelésű előirányzatok pályázati rendszerben történő felhasználása összehangolásának rendjéről
126/2003. (VIII. 15.) Korm. Rendelet a hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményeiről
314/2005. (XII. 25.) Korm. Rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
102/2006. (IV. 28.) Korm. Rendelet az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről

3. Miniszteri rendeletek

46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
51/2000. (VIII. 9.) FVM-GM-KÖVIM együttes rendelet az építőipari kivitelezési, valamint a felelős műszaki vezetői tevékenység gyakorlásának részletes szakmai szabályairól és az építési naplóról
7/2006. (V.24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

4. Közösségi szabályok

Az Európai Parlament és Tanács 2009/28/EK irányelve (2009. 04.23.) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/20/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről
Az Európai Parlament és Tanács 2006/32/EK irányelve (2006.04.05) az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról, valamint a 93/76 EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

F3. Fogalomjegyzék

Best Available Technology (BAT): legjobb elérhető technológia. Az a technológia, amely elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett gyakorlatban alkalmazható és a leghatékonyabb a környezet egészének magas szintű védelme szempontjából. Fontos kihangsúlyozni, hogy a BAT nem a legjobb technológia, hanem a gazdaságilag megengedhető legjobb technológia.

Mivel a gazdaságilag még megengedhető nem objektív kategória, a *legjobb elérhető technológia* igen jó hatékonyságú, de kiugróan magas beruházási költségű kísérleti létesítményeket is jelenthetne, amelyek színvonalának az előírása indokolatlan és meg nem térülő költségekbe verné a beruházókat.

Ezért sok helyen javasolt a *gazdaságosan elérhető legjobb technológia* fogalmának bevezetése helyette.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 9. sz. mellékletében található az az iránymutató, ami alapján a hatóságok és az ipar is meg tudja állapítani, mi tekinthető BAT-nak. (Időben változik!)

BAT Referenciadokumentum (BREF): A BAT-t illetően a legfontosabb információforrás az adott szektorra vonatkozó BAT Referenciadokumentum (BREF). A dokumentum az EU-ban elérhető legjobb technikákról szóló információcsere eredménye.

Beszerezések környezettudatosan (zöldbeszerzés): a beszerzendő termékek és szolgáltatások kiválasztásakor azok egész életútja (azaz: előállítás, szállítás, használat/működtetés, hulladékká válás) során keletkező környezeti hatásokat kell figyelembe venni, s a környezetet legkevésbé terhelő, az erőforrások kimerülését csökkentő alternatívát kell kiválasztani.

Ajánlások a termékek beszerzéséhez

Adott termék beszerzése előtt és során a következő szempontokat érdemes figyelembe venni, az itt leírt sorrendben:

- El kell döntenünk, hogy tényleg nélkülözhetetlen-e a termék. Ha nincs szükség rá, ne vegyük meg!
- Ha úgy döntünk, hogy a termékre feltétlenül szükség van, célszerű megvizsgálni hogy a kölcsönzés, lízing vagy más alternatív lehetőségek nem jöhetnek-e számításba.
- Ha a vásárlás mellett döntünk, akkor hosszú élettartamú terméket, berendezést válasszunk!
- Lehetőleg környezetbarát termékjellel rendelkező terméket vásároljunk!
- Újra használható terméket válasszunk!
- Ne legyen túlcsomagolt a termék!
- A termék, az alkatrészei vagy a csomagolása újrahasznosítható legyen!
- Olyan terméket válasszunk, amely újrahasznosított anyagból készült!
- Mérlegeljük, hogy a termék a meghibásodás esetén könnyen javítható-e, gazdaságos-e a javítás!
- Az energiahatékony berendezéseket részesítsük előnyben!
- Tegyük erőfeszítéseket annak érdekében, hogy helyi gyártótól vásároljunk, ne távoli világrészekről hozassuk a termékeket, élelmiszert, italokat!

Ajánlások a szolgáltatások beszerzéséhez:

A szolgáltatások megrendelése/közbeszerzése során figyelembe kell venni a zöld alapelveket és lehetőség szerint érvényesíteni azokat a szolgáltatók vonatkozásában. Az alapelveknek megfelelő szolgáltatók a preferáltak.

Alapelvek:

- Irodai papírhasználat környezeti hatásainak minimalizálása (újrahasznosított alkotórész a papírban, fehérítetlen papír, kötelező kétoldalas nyomtatás).
- Az „Ajánlások Zöld fesztiválok szervezéséhez” c. kiadványban részletezett tevékenységekre vonatkozó speciális követelményeknek való megfelelés (a kiadvány hozzáférhető itt: <http://fenntarthato.hu/fesztival/negyedik>)
- Környezetközpontú irányítási rendszerrel (ISO 14001 / EMAS) való rendelkezés.
- Helyben (max. kistérségi szinten) jelenlevő beszállítók.
- A fenti elveket természetesen a támogatók, szponzorok kiválasztásánál is ajánlott figyelembe venni.

Biomassza: jelen pályázati kiírással kapcsolatban a megújuló energiatermelés szempontjából a következő anyagokat tekintjük biomasszáknak:

Biomassza tüzelés szempontjából: - növényi eredetű termékek és hulladékok* biomassza rothasztás szempontjából: növényi eredetű termékek és hulladékok, a háztartási hulladékok elkülönítetten gyűjtött biológiailag lebomló szerves része (=biohulladék) trágya, állati eredetű hulladékok**, szennyvíziszap**

*nem értendő ide a speciális anyagokkal kezelt/szennyezett, hulladékká vált termékek pl. vasúti talpfa, bútorlap, stb.)

** (a rothasztásra engedélyezett minőségi megkövetéseknek megfelelően)

Kimeríthető megújuló energiaforrások: biomassza, geotermális energia

Kí nem meríthető megújuló energiaforrások: napenergia, szélenergia, vízenergia

Másodlagos alapanyag:

Építés során lehetséges a minősített hulladék alapanyagok használata. Ez lehet saját termelésből származó vagy más által megtermelt, de mindenképpen **minősített** hulladék. A tevékenység során keletkező hulladék sok esetben újból felhasználható alapanyagként, amennyiben eleget tesz az összetétellel és felhasználással szemben támasztott követelményeknek és minősítéssel rendelkezik. (Pl. beton előállítása során használható a bontási munkálatok során keletkezett és minősített homok, egyéb törmelék.)

Az építési projektek a fővállalkozó felelőssége, hogy az alvállalkozóval betartassa ezen követelményt.

Rendezvények műhelyek, megbeszélések, stb. környezettudatos szervezése során a következőkre kell figyelemmel lenni

Papírhasználat és zöld iroda tippek a szervezésnél

A zöld iroda témaköre igen széles, gyakorlatilag minden munkahelyi tevékenységre kiterjed.

1. Papír dokumentumokat csak szükség esetén és csak a szükséges terjedelemben nyomtassunk! A szerkesztést számítógépen hajtsuk végre!
2. Nyomatás esetén a leghatékonyabb papírfelhasználást a következő módszerekkel érhetjük el:
3. A papír tartalmazzon újrahasznosított alkotórészt! Az újrahasznosított rész aránya lehetőleg minél nagyobb legyen!
4. Fehérítetlen vagy nem klórral fehérített papírt célszerű használni.
5. Legyen kötelező a kétoldalas nyomtatás!
6. Tartsuk be az alapvető környezetbarát szerkesztési elveket (minimális margó, minimális fehér hely, kisebb betűméret), természetesen az olvashatóság szem előtt tartásával.
7. Az egyoldalas nyomtatványokat össze kell gyűjteni, és fax-előlapként vagy jegyzetként újrahasznosítani!
8. Tonereket, tintapatronokat ne cseréljük, hanem töltsük újra!
9. Az utazásokat csökkentjük a minimumra, kommunikáljunk inkább elektronikus úton!

Ajánlások a média, a kommunikáció területéhez:

1. A környezetvédelmi kezdeményezések mindegyikéről részletesen számoljunk be a médiának!
2. A projektről szóló információs csomag a környezetileg hasznos tevékenységeket is világítsa meg!
3. A sajtóanyagot elektronikus úton, jóval a rendezvény előtt kapják meg az újságírók (e-mail, CD)!
4. A nyomtatott sajtóanyagot a szükséges minimumra kell korlátozni megjelenésben és mennyiségben is!
5. Külön honlap szerkesztése esetén megfelelő nyilvánosságot kell biztosítani a látogatottság érdekében!
6. Az összes sajtóanyagot a zöld nyomtatás alapelveinek megfelelően kell kiadni. Ezek az előbb ismertetett zöldiroda papírhasználati elvein túl a következők:
  - a. Használjuk a célnak megfelelő legkönnyebb papírt!
  - b. Növényi alapú festékekkel nyomtassunk!
  - c. Bánjunk csínján a színekkel!
  - d. A borítókat, mappákat ne dobjuk ki, használjuk újra őket!
  - e. Újsághirdetés, szakmai publikációk, szervezeti hírclevelek, poszterek, sajtóközlemények és rádióhasználat ajánlott a projektkommunikációja során. A DM kampányokat kerülni kell!
  - f. A kiállítók, résztvevő szervezetek csak olyan szóróanyagokat, ajándékokat adjanak, amik nem a szemétként végzik rövid időn belül.
  - g. A látogatókat emlékeztessük, hogy csak a szükséges anyagból vigyenek, felesleges hulladékot ne gyűjtsenek!
  - h. A promóciós anyagokon, ha lehet, nem kell dátumnak lennie, ebben az esetben újrahasználhatóak.
  - i. A standokat minimális anyagfelhasználással, akár helyi, újrahasznosított anyagokból is kialakíthatjuk, a fesztivált követően azok utóhasznosítására is gondoljunk!
  - j. Olyan feliratokat, táblákat és figyelemfelkeltő eszközöket alkalmazzunk, amelyeket egy későbbi rendezvényen is ki lehet tenni!

Távhőszolgáltató vállalat: Az a gazdálkodó szervezet, amely meghatározott településen vagy a település meghatározott részén a távhő üzletszerű szolgáltatására engedélyt kapott. (2005. évi XVIII. Törvény a távhőszolgáltatásról)

A kapcsolatos villamos energiát is termelő távhőtermelő berendezések létesítését a Magyar Energia Hivatal engedélyezi. Az összes többi távhőtermelő berendezés létesítési és távhőtermelői működési engedélyét, továbbá a távhőszolgáltatási működési engedélyeket a települési önkormányzat jegyzője adja ki.

W3C akadálymentesítési szabvány: A Web Akadálymentesítési Útmutató 2.0 (WCAG 2.0) széleskörű ajánlásokat foglal magába a webtartalom minél könnyebb eléréséhez (ld. pl. <http://www.w3c.hu/forditasok/WCAG20/>). Az irányelvek követésével a tartalom széles körben lesz elérhető az olyan fogyatékkal élők számára, mint a vak és gyengénlátó, a siket és hallássérült, a tanulási nehézségekkel küzdő, az értelmileg visszamaradott, a mozgássérült, a beszédhibával rendelkező, a fényre érzékeny és a mindezek kombinációjával küzdő emberek.

A legfontosabb alapelvek, melyek a web elérhetőség alapját biztosítják:

Érthetőség, ennek érdekében legalább:

2. Szöveges alternatívát kell biztosítani bármilyen nem-szöveges formátumú tartalomhoz;
3. Alternatívákat kell biztosítani az idő-alapú médiához;
4. Az előtér és háttér megkülönböztethető kontrasztú kell, hogy legyen;
5. A szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése esetében a kontrasztarány minimum 4,5:1 kell legyen;
6. A szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése során a kontrasztarány legalább 7:1 kell legyen.

Működtethetőség érdekében legalább:

7. Minden funkciónak elérhetőnek kell lennie a billentyűzetről;
8. Időzítés kikapcsolhatóvá kell tenni;
9. Biztosítani kell, hogy nem jelenítenek meg olyan tartalmat, ami három alkalomnál többször villan fel egy másodperc alatt.

Érthetőség érdekében legalább:

10. Elérhetővé kell tenni a szokatlan vagy szűk értelemben használt szavak és mondatok, illetve rövidítések konkrét definícióját;
11. Biztosítani kell a hibamegelőzést és a támogatott javítást a bevitelben (ha van).

F4. A pályázati felhívás mellékletei

- I. Pályázati adatlap
- II. Projekt adatlaphoz tartozó nyilatkozat
- III. Útmutató a Pályázati adatlap kitöltéséhez
- IV. Útmutató a megvalósíthatósági tanulmány elkészítéséhez, mellékleteként:
- V. Energetikai és gazdaságossági melléklet (BMR, TISZ)
- VI. Költségvetési tábla